

RAPORT O STANIE MIASTA I GMINY OLSZTYN ZA ROK 2023

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
Rozdział 1. Charakterystyka miasta i gminy Olsztyn	4
1.1. Położenie i walory turystyczne.....	4
1.2. Demografia.....	6
Rozdział 2. Analiza finansowa	11
2.1. Budżet	11
2.2. Zewnętrzne źródła finansowe	15
2.3. Zadłużenie.....	18
Rozdział 3. Realizacja uchwał Rady Miejskiej	21
Rozdział 4. Informacja o realizacji polityk i programów	21
4.1. Programy w zakresie ochrony środowiska	21
4.2. Program zapobiegania bezdomności zwierząt.....	24
4.3. Programy w zakresie pomocy społecznej.....	25
4.4. Pomoc dla Ukrainy	39
Rozdział 5. Współpraca Miasta i Gminy z innymi organizacjami	41
5.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi (NGO)	41
5.2. Fundusz sołecki	44
5.3. Ochotnicze Straże Pożarne	47
Rozdział 6. Informacje inwestycyjne	48
6.1. Zamówienia publiczne.....	48
6.2. Inwestycje.....	50
Rozdział 7. Gospodarka nieruchomościami	58
7.1. Obrót nieruchomościami gminnymi	58
7.2. Mienie komunalne	58
7.3. Gospodarka przestrzenna.....	63
Rozdział 8. Infrastruktura drogowa, oświetlenie i transport	67
8.1. Drogi	67
8.2. Transport publiczny	68
Rozdział 9. Edukacja	75
Rozdział 10. Promocja, kultura i sport	78

Wstęp

Już po raz szósty zapraszamy Państwa do lektury „RAPORTU O STANIE MIASTA I GMINY OLSZTYN”, który stanowi podsumowanie najważniejszych informacji na temat sytuacji społeczno-gospodarczej oraz działań i przedsięwzięć realizowanych przez Urząd Miasta i Gminy Olsztyn, gminne jednostki organizacyjne oraz inne podmioty i organizacje pozasamorządowe w 2023 roku. Dokument omawia efekty wprowadzonych programów i polityk oraz kompleksowo zestawia szczegółowe dane z poszczególnych dziedzin życia Miasta i Gminy Olsztyn.

Miniony rok, to kolejny okres dynamicznego rozwoju gminy. Stabilna konstrukcja wieloletniej prognozy finansowej, umożliwiła kontynuację realizacji przedsięwzięć wieloletnich. Poziom wydatków inwestycyjnych gminy wyniósł 16,5 mln zł (stanowił prawie 30% wydatków budżetu) i był wyższy od poprzedniego roku aż o 44.8%.

Wszystkie zaplanowane inwestycje zostały zrealizowane, chociaż wiele było droższych, niż przewidywały kosztorysy. Źródłem pokrycia wydatków były środki własne gminy oraz dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych. Dopiero pod sam koniec roku - po pięciu latach nie sięgania w ogóle po kredyty komercyjne - budżet gminy wspomógł kredyt. Gmina ma stabilną sytuację finansową, a dopuszczalny próg zadłużenia bardzo duży margines.

W minionym roku w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych, gmina uzyskała promesy na 19 mln zł. Środki te pozwolą zrealizować ważne projekty infrastrukturalne, w tym bardzo oczekiwany 25 metrowy, sześciotorowy, kryty basen, którego budowa ruszyła w ubiegłym roku. Podpisana została też umowa o wartości 9,4 mln zł na zaprojektowanie i budowę dróg na nowym osiedlu Pocztoyce w Olsztynie. Ukończono także ważną inwestycję drogową – za 3,8 mln zł wybudowano ulice Słowackiego i Miłosza w Olsztynie.

W dalszym ciągu realizowane były także mniejsze, ale równie ważne dla lokalnej społeczności przedsięwzięcia m.in. oddano do użytku nową, bezpieczną i kolorową przestrzeń rekreacyjną w Biskupicach Nowych, w Zrębicach zmodernizowano plac zabaw, w Bukownie zamontowano urządzenia rekreacyjne, a w Gminnym Przedszkolu w Olsztynie wykonano odwodnienie zewnętrzne budynku. Powstały dwadzieścia dwa nowe perony autobusowe z kostki brukowej, wybudowano też kolejne progi zwalniające, ograniczające prędkość samochodów. Dla poprawy bezpieczeństwa,

na wniosek gminy, przy drodze krajowej DK47 w Odrzykoniu, Generalna Inspekcja Transportu Drogowego zainstalowała radar.

Ubiegły rok to kontynuacja działań proekologicznych. Skończyliśmy realizowany wspólnie z gminami Przyrów i Dąbrowa Zielona, projekt unijny „Zielona Jura”, w ramach którego w budynkach mieszkalnych w gminie Olsztyn zamontowano: 171 instalacji fotowoltaicznych, 71 instalacji solarnych, 35 pomp ciepła i 12 piecy na pelet i biomasę. W celu poprawy jakości powietrza, kontynuowaliśmy program dofinansowania wymiany nieekologicznych kotłów węglowych na kotły nowej generacji.

Podsumowując miniony rok nie sposób nie wspomnieć o komunikacji gminnej, to trzeci rok funkcjonowania bezpłatnej komunikacji, zapewniającej pełne wewnętrzne skomunikowanie całej gminy, a także dzięki porozumieniu z częstochowskim MPK, połączenie z Częstochową. W 2023 r. busy z logiem gminy Olsztyn przejechały po całej gminie prawie czterysta osiemdziesiąt trzy tysiące kilometrów, a z bezpłatnej komunikacji skorzystało dwieście siedemdziesiąt tysięcy pasażerów. Na terenie gminy są zlokalizowane sto trzydzieści trzy przystanki autobusowe.

W minionym roku wyróżniono Miasto i Gminę Olsztyn certyfikatem i dyplomem marszałka Województwa Śląskiego w kategorii przedsięwzięcie turystyczne roku za budowę trasy rowerowej ze Zrębic w gminie Olsztyn do Jaroszowa w gminie Żarki.

To tylko niektóre z wielu działań podejmowanych w ubiegłym roku na rzecz rozwoju lokalnego, realizowane przez samorząd gminny. Zachęcamy do lektury całego Raportu, gdzie znajdziecie Państwo szczegółowe dane i opis poszczególnych sfer działalności Miasta i Gminy Olsztyn w 2023 roku.

Opracowanie: Małgorzata Haładyj, Zastępca Burmistrza, Sekretarz Miasta i Gminy Olsztyn.

*Raport przygotowano w oparciu o materiały źródłowe z referatów Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn oraz gminnych jednostek organizacyjnych.
Prezentowane dane obejmują stan na dzień 31 grudnia 2023 r., o ile w tekście nie zaznaczono inaczej.*

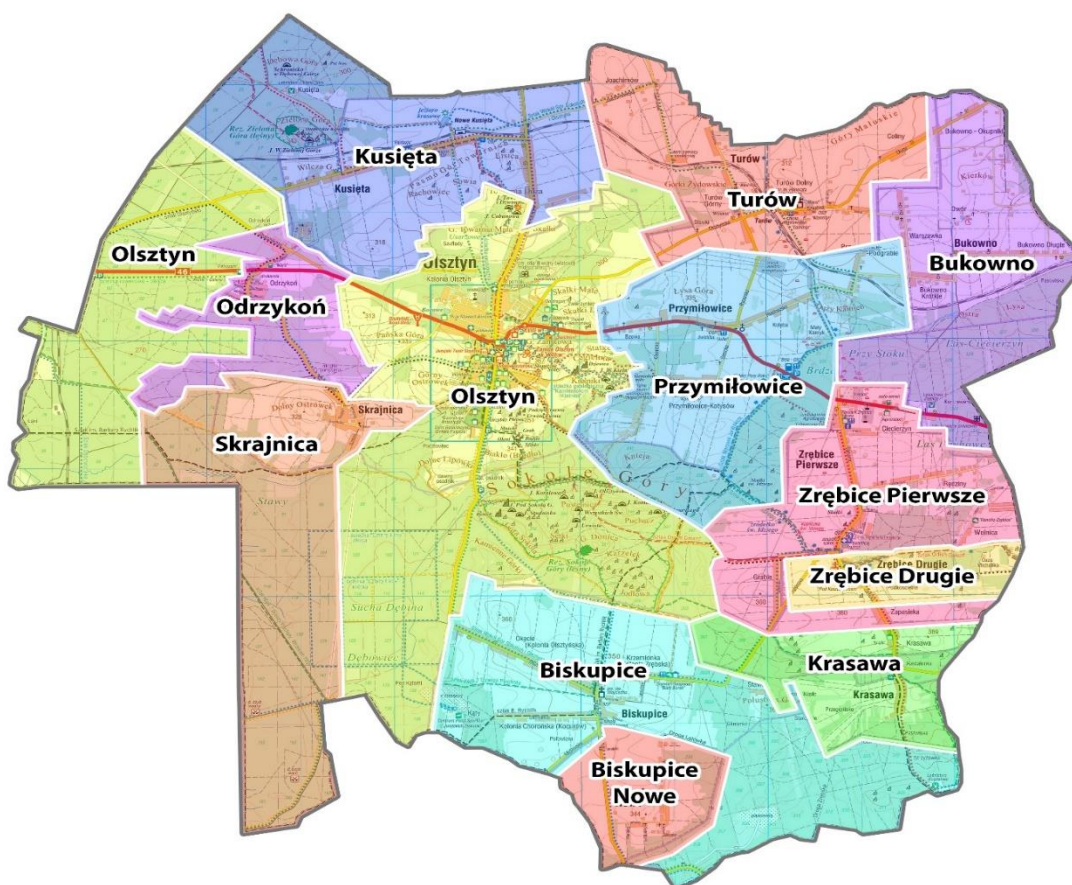
Rozdział 1. Charakterystyka miasta i gminy Olsztyn

1.1. Położenie i walory turystyczne

Miniony rok był drugim, w którym gmina funkcjonowała w nowej strukturze, po odzyskaniu przez Olsztyn praw miejskich. Nastąpiło to z dniem 1 stycznia 2022 r., tym samym cała gmina zmieniła swój charakter z gminy wiejskiej na miejsko-wiejską, której organami są Rada Miejska i Burmistrz.

Miasto i gmina zajmuje obszar o powierzchni 10913 ha. Gmina składa się z dwunastu sołectw: Olsztyn, Odrzykoń, Biskupice, Biskupice Nowe, Bukowno, Zrębice Pierwsze, Zrębice Drugie, Kusięta, Krasawa, Bukowno, Turów i Przymiłowice.

Rysunek 1. Mapa gminy Olsztyn

Źródło: opracowanie własne

Gmina położona jest na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, w północnej części województwa śląskiego i południowej powiatu częstochowskiego. Leży w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd (zob. rys. 2).

Rysunek 2. Położenie jurajskiego Olsztyna w kontekście autostrady A1

Źródło: Opracowanie własne

Miasto i Gmina bezpośrednio sąsiaduje z oddaloną o 15 km Częstochową. Poprzez swoje położenie względem tego 200-tysięcznego miasta, a zarazem w centrum Subregionu Północnego województwa śląskiego - stanowi naturalny obszar przepływu towarów, usług, kapitału i zasobów ludzkich. Atuty te dodatkowo wzmacnia dogodna lokalizacja względem głównych szlaków transportowych:

- autostrady A1
- drogi krajowej nr 46
- linii kolejowej Kielce - Częstochowa (tzw. proteza koniecpolska łącząca Warszawę przez CMK i Kraków z Wrocławiem)
- linii kolejowej Warszawa/Łódź - Piotrków - Częstochowa - Katowice
- portu lotniczego Katowice-Pyrzowice.

Charakterystyczną cechą krajobrazu gminy są malownicze wzgórza z ostańcami skalnymi. Największą atrakcją turystyczną Olsztyna są usytuowane na wzgórzu skalnym rozległe ruiny średniowiecznego zamku króla Kazimierza Wielkiego.

Na terenie Miasta i Gminy Olsztyn występują obiekty i obszary chronione ze względu na wartości kulturowe i poznawcze. Ich ochrona pozwoli na to, aby służyły przyszłym pokoleniom, świadcząc o tożsamości terytorialnej regionu. Celem ochrony jest ich zachowanie, należyte utrzymanie oraz celowe wykorzystanie tak, aby stanowiły trwały element rozwoju kultury i były czynnym składnikiem życia współczesnego społeczeństwa.

Na terenie Miasta i Gminy Olsztyn znajduje się 106 zabytków nieruchomych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, w tym:

- 11 zabytków wpisanych do rejestru zabytków (8 obiektów i 3 stanowiska archeologiczne),
- 81 zabytków znajdujących się w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (7 obiektów i 74 stanowiska archeologiczne),
- 14 obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Miasto i Gmina Olsztyn w 2023 roku podpisało umowę na aktualizację powstałej w 2009 r. Gminnej Ewidencji Zabytków oraz opracowanie na jej podstawie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Olsztyn na lata 2024-2027.

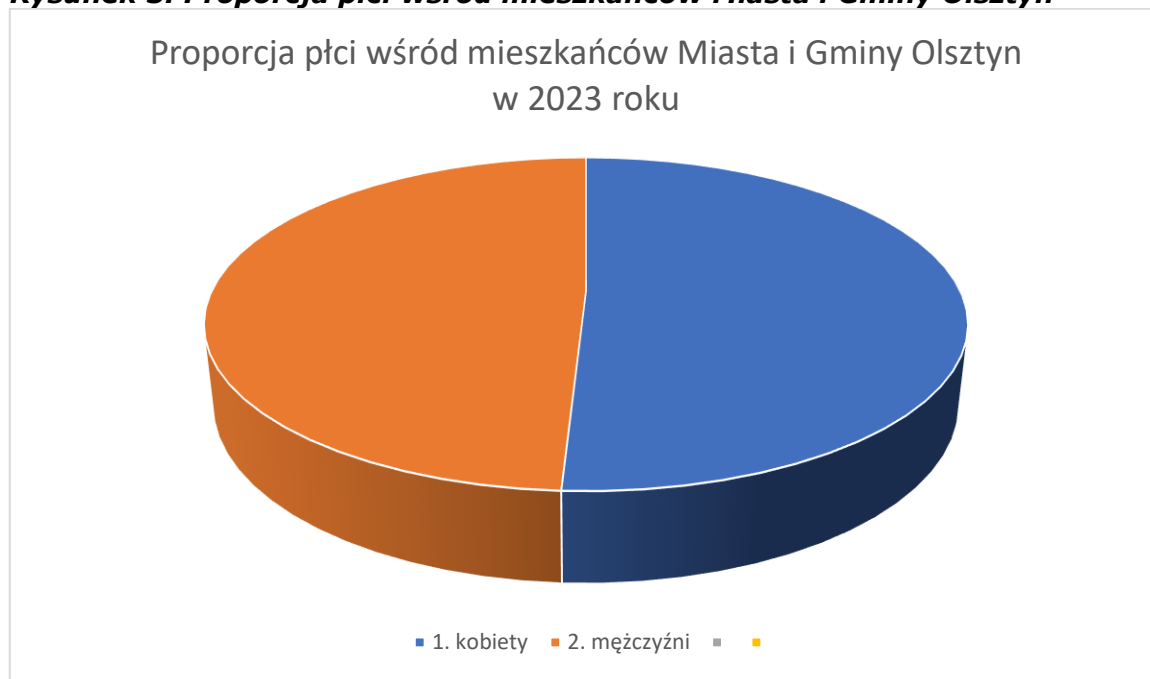
Ponadto, 12 września 2023 r. Rada Miejska w Olsztynie podjęła uchwałę nr XXXV/421/23 w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji z budżetu Miasta i Gminy Olsztyn na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków położonym na obszarze Miasta i Gminy Olsztyn, umożliwiającą pozyskanie funduszy zewnętrznych na prace konserwatorskie i restauratorskie.

1.2. Demografia

Liczba mieszkańców zamieszkujących gminę Olsztyn w 2023 r. wyniosła 8056 osób, w tym 4096 kobiet i 3960 mężczyzn. Na pobyt czasowy zameldowanych było 90 osób.

W ubiegłym roku w gminie Olsztyn zameldowało się 5 obywateli Ukrainy. Urząd Stanu Cywilnego w Olsztynie nadał łącznie 23 numery PESEL dla uciekających przed wojną obywateli Ukrainy.

Rysunek 3. Proporcja płci wśród mieszkańców Miasta i Gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA

Średnia gęstość zaludnienia w Mieście i Gminie Olsztyn w roku 2023 wynosiła 73,8 mieszkańca/km².

Tabela poniżej przedstawia gęstość zaludnienia w roku 2023 z podziałem na miejscowości w odniesieniu do liczby mieszkańców w roku 2022.

Tabela 1. Ogólna liczba mieszkańców Miasta i Gminy Olsztyn

Miejscowość	Liczba mieszkańców 2022	Liczba mieszkańców 2023	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia w 2023 roku (mieszkaniec/km ²)
Biskupice	987	1003	14,86	67,5
Olsztyn	2510	2494	34,28	72,8
Bukowno	316	320	8,09	39,6
Kusięta	1178	1174	10,30	114
Przymiłowice	839	839	10,45	80,29
Skrajnica	349	349	9,63	36,2
Turów	552	560	7,4	75,7
Zrębice I	944	962	7,72	124,6
Zrębice II	165	170	2,11	80,6
Krasawa	181	185	4,26	43,4
Łącznie	8021	8056	109,1	73,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

MIGRACJA

Wzrost liczby zameldowanych osób w 2023 roku względem 2022 r. odnotowano w następujących miejscowościach:

- Biskupice – o 16 osób,
- Bukowno – o 4 osoby,
- Turów – o 8 osób,
- Zrębice Pierwsze – o 18 osób,
- Zrębice Drugie – o 5 osób,
- Krasawa – o 4 osoby.

Mniej osób zameldowanych niż w 2022 roku odnotowano w następujących miejscowościach:

- Olsztyn,
- Kusięta.

Najwyższy ubytek mieszkańców zaobserwowano w miejscowości Olsztyn (ubyło 16 mieszkańców).

Tabele poniżej prezentują strukturę migracji.

Tabela 2. Zameldowania wg miejscowości w 2023 roku

Zameldowania w 2023 roku		
MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA ZAMELDOWAŃ	
	Pobyt stały	Pobyt czasowy
Biskupice	47	1
Bukowno	11	0
Krasawa	7	0
Kusięta	23	4
Przymiłowice	32	0
Skrajnica	9	0
Turów	22	14
Zrębice Pierwsze	34	2
Zrębice Drugie	8	3
Olsztyn	80	20
ŁĄCZNI	273	44

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

Łącznie w 2023 roku było 317 zameldowań.

Liczba zameldowanych w 2023 roku cudzoziemców - 8, wszyscy zostali zameldowani na pobyt czasowy:

- 6 osób w Olsztynie,

- 2 osoby w Kusiętach.

Tabela 3. Wymeldowania wg miejscowości w 2023 r.

Wymeldowania w 2023 roku		
MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA WYMELDOWAŃ	
	Pobyt stały	Pobyt czasowy
Biskupice	31	3
Bukowno	8	0
Krasawa	3	0
Kusięta	27	4
Przymiłowice	33	1
Skrajnica	9	0
Turów	16	16
Zrębice Pierwsze	18	4
Zrębice Drugie	3	1
Olsztyn	85	20
ŁĄCZNI	233	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

Łącznie w 2023 roku odnotowano 282 wymeldowania.

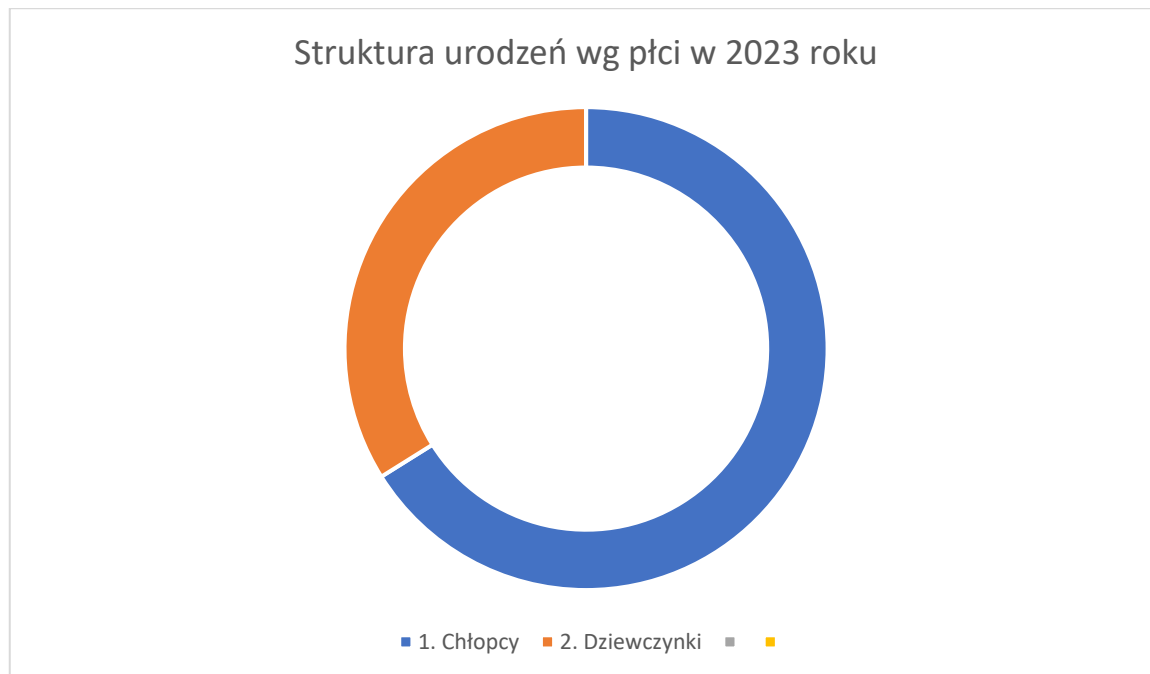
Liczba wymeldowanych w 2023 roku cudzoziemców wyniosła 18, wszyscy zostali wymeldowani z pobytu czasowego:

- 10 osób z Olsztyna,
- 1 osoba z Biskupic,
- 4 osoby z Kusiąt,
- 2 osoby z Turowa,
- 1 osoba ze Zrębic Drugich,
- 2 osoby ze Zrębic Pierwszych.

ŚLUBY, URODZENIA I ZGONY

W 2023 roku po raz kolejny gmina odnotowała ujemny przyrost naturalny (-30). Urodziło się 59 dzieci (20 dziewczynki, 39 chłopców). Zmarło 89 osób.

Rysunek 4. Struktura urodzeń wg płci w 2023 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

Urząd Stanu Cywilnego dokonał 21 transkrypcji (umiejscowienia zagranicznego aktu stanu cywilnego w polskim rejestrze stanu cywilnego) aktów urodzeń, w tym 3 dla mieszkańców Miasta i Gminy Olsztyn.

Zarejestrowano 46 aktów zgonu oraz dokonano jednej transkrypcji aktu.

W 2023 r. USC w Olsztynie zarejestrował 55 małżeństw, w tym 31 małżeństw wyznaniowych. Dokonano jednej transkrypcji aktu małżeństwa.

EKONOMICZNE GRUPY WIEKOWE

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym w 2023 wynosiła 3284 osób i zwiększyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 44 osoby, a liczba osób w wieku produkcyjnym w tym samym okresie zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 9 osób.

Współczynnik obciążenia demograficznego w 2023 r. wynosił 69% i był o 1% wyższy niż rok wcześniej. Współczynnik ten obrazuje stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 4. Zestawienie ekonomicznych grup wiekowych

Liczba osób	2022 rok	2023 rok
wiek przedprodukcyjny	1515	1510
wiek produkcyjny	4781	4772
wiek poprodukcyjny	1725	1774
Suma	8021	8056

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

Rozdział 2. Analiza finansowa

2.1. Budżet

Budżet Miasta i Gminy Olsztyn w 2023 roku wyniósł po stronie dochodów 55 046 992,66 zł, a po stronie wydatków 56 147 785,46 zł, tym samym rok budżetowy zamknął deficyt w kwocie 1 100 792,80 zł.

Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (wynik budżetu bieżącego) wynosi 3 544 544,27 zł.

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2023 roku, planu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz wykonania za 2023 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

Tabela 5. Podstawowe dane budżetowe

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	59 762 224,02	56 458 628,31	55 046 992,66	97,50%
Wydatki	68 163 885,78	61 538 451,94	56 147 785,46	91,24%
Wynik	-8 401 661,76	-5 079 823,63	-1 100 792,80	-

Źródło: Opracowanie własne

DOCHODY I WYDATKI NA MIESZKAŃCA MIASTA I GMINY OLSZTYN

DOCHODY:

Wśród dochodów najistotniejsze pozycje to:

- 1) dotacje i dochody celowe, które stanowią 17,74% wykonanych dochodów ogółem w 2023 roku;
- 2) dochody własne (z podatków, opłat, ze sprzedaży mienia itp.), które stanowią 31,90% wykonanych dochodów ogółem w 2023 roku;
- 3) udziały w podatkach dochodowych stanowiących dochód budżetu państwa, które stanowią 22,14% wykonanych dochodów ogółem w 2023 roku;
- 4) subwencje z budżetu państwa, które stanowią 28,22% wykonanych dochodów ogółem w 2023 roku.

Dochody własne na mieszkańca w 2023 roku wyniosły **2 903,09 zł**. Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca w 2023 roku wyniosły **1 471,83 zł**. Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

WYDATKI BIEŻĄCE:

W 2023 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 39 645 416,53 zł, tj. w 90,32% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 43 896 339,92 zł. Wydatki bieżące stanowią 70,61% wydatków ogółem. Najwyższe wydatki bieżące zostały poniesione na:

1. oświatę i wychowanie;
2. pomoc społeczną;
3. transport i łączność;
4. gospodarkę komunalną.

Wydatki bieżące na mieszkańca w 2023 roku wyniosły **4 921,23 zł**.

WYDATKI MAJĄTKOWE:

Kwota deficytu na koniec 2023 roku w dużej mierze wynikała ze zwiększonej wartości zrealizowanych inwestycji w 2023 roku w porównaniu do lat ubiegłych. W 2023 roku zostały zrealizowane zadania inwestycyjne na ogólną kwotę 16 502 368,93 zł, co stanowi 29,39% wykonanych wydatków ogółem. Wydatki te były:

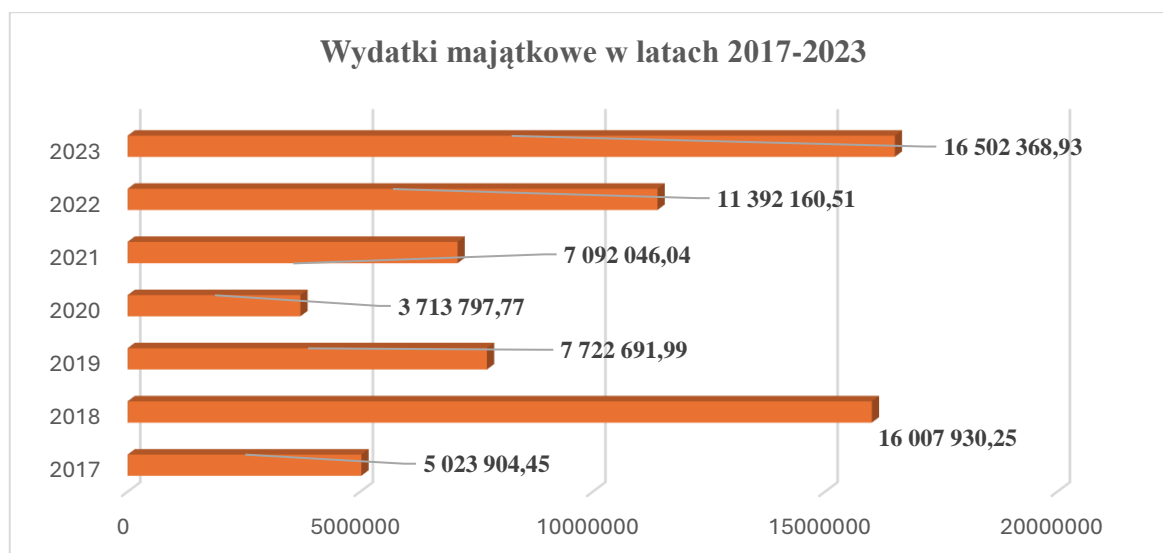
- o około 44,86% większe niż wydatki na inwestycje w 2022 roku,
- o około 132,69% większe niż wydatki na inwestycje w 2021 roku,
- i aż o około 344,35% większe niż wydatki na inwestycje w 2020 roku.

Realizacja planu zadań inwestycyjnych w 2023 roku przebiegała zgodnie z harmonogramami wykonawczymi.

Wydatki majątkowe w 2023 roku na 1 mieszkańca wyniosły 2 048,46 zł.

Wykres poniżej przedstawia realizację wydatków majątkowych w latach 2017-2023.

Wykres 1: Realizacja wydatków majątkowych Miasta i Gminy Olsztyn w latach 2017-2023

Źródło: Opracowanie własne.

Wydatki majątkowe w 2023 roku zrealizowano na wysokim poziomie, w porównaniu do lat 2019-2022. Źródłem pokrycia tych wydatków były środki własne oraz dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych. Wszystkie zaplanowane w gminie inwestycje zostały zrealizowane, chociaż wiele z nich było droższe, niż przewidywały kosztorysy, czy nawet już zawarte umowy. Na inwestycje wydaliśmy 16,5 mln zł, większość finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Dzięki mobilizacji i otrzymanym dofinansowaniom zrealizowaliśmy wydatki inwestycyjne na zadawalającym poziomie.

Wydatki majątkowe na mieszkańca w 2023 roku wyniosły 2 048,46 zł.

2.2. Zewnętrzne źródła finansowe

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje oraz na zadania bieżące Miasto i Gmina Olsztyn uzyskała na realizację zadań w obszarze:

- Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu w ramach działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w kwocie 5 380 106,39 zł;
- Drogi publiczne gminne w ramach działu Transport i łączność w kwocie 5 560 090,90 zł;
- Drogi publiczne powiatowe w ramach działu Transport i łączność w kwocie 1 014 926,27 zł;
- Drogi wewnętrzne w kwocie 110 400 zł;
- Administracja publiczna w kwocie 550 000 zł;
- Bezpieczeństwo publiczne w kwocie 500 000 zł;
- Oświata i wychowanie w kwocie 100 000 zł;
- Kultura fizyczna w kwocie 100 000 zł.

Strukturę dochodów i zestawienie pozyskanych środków wg źródeł finansowania prezentuje tabela i wykres poniżej.

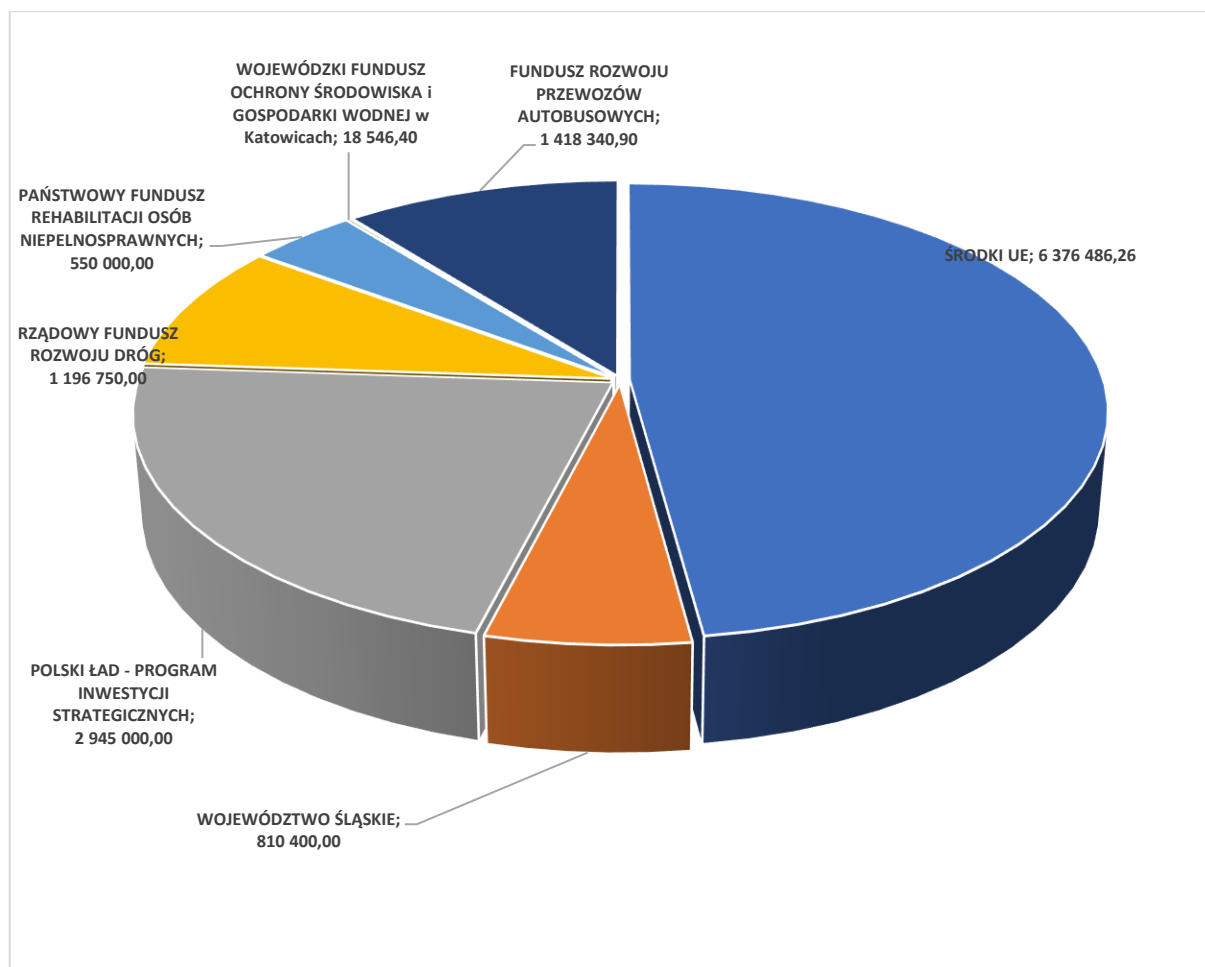
Tabela 6. Dochody pozyskane ze źródeł zewnętrznych w 2023 roku

ŚRODKI UE	WOJEWÓDZT WO ŚLĄSKIE	POLSKI ŁAD - PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH	RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG	PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPELNOSPRA WNYCH	WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA i GOSPODARKI WODNEJ w Katowicach	FUNDUSZ ROZWOJU PRZEWOZÓW AUTOBUSOWYCH
6 376 486,26	810 400,00	2 945 000,00	1 196 750,00	550 000,00	18 546,40	1 418 340,90

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 5. Struktura dochodów zewnętrznych w 2023 roku

Źródło: Opracowanie własne

W 2023 roku Miasto i Gmina uzyskała dotacje i środki na realizację następujących zadań inwestycyjnych:

- Drogi publiczne gminne w ramach działu Transport i łączność w kwocie **5 267 076,27 zł**. Są to:
  - środki na dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego pn. Budowa trasy rowerowej w ciągu Regionalnej Trasy Rowerowej (RTR) na odcinku Zrębice, Krasawa- Gmina Olsztyn: Suliszowice, Jaroszków- Gmina Żarki w kwocie **1 014 926,27 zł**;
  - dofinansowanie z Programu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych zadania pn. Budowa ul. Słowackiego i Miłosza w miejscowości Olsztyn w kwocie **2 945 000,00 zł**;
  - dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na realizację zadania pn. Budowa drogi gminnej na odcinku w miejscowości Biskupice (gmina Olsztyn) do granic miejscowości Choroń (gmina Poraj) w kwocie **1 196 750,00 zł** (środki do wydatkowania w 2024 roku);

- dofinansowanie z FOGR zadania pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Skrajnica do skrzyżowania z ul. Gwiazdą dz. nr. 51 obr. Skrajnica” w kwocie **110 400,00 zł**.
- Szkoły podstawowe w ramach działu Oświata i wychowanie w kwocie **100 000,00 zł** – są to środki otrzymane z Województwa Śląskiego w ramach konkursu: „Przedsięwzięć inicjatyw lokalnych”.
- Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) w ramach działu Administracja publiczna w kwocie **550 000,00 zł**. Są to środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie zadania pn. "Budowa windy wewnętrznej w budynku Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn".
- Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w kwocie **500 000,00 zł** – jest to dotacja z Województwa Śląskiego na zakup samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Zrębicach.
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska środki z Regionalnego Programu Operacyjnego na zadanie pn. "Zielona Jura - wzrost wykorzystania OZE w gminach Olsztyn, Przyrów, Dąbrowa Zielona" oraz wpłaty mieszkańców w łącznej kwocie **5 361 559,99 zł**.

Dochody ze środków unijnych na mieszkańca w 2023 roku wyniosły **791,52 zł**. Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem z funduszy unii europejskiej w 2023 roku wyniosły **869,87 zł**. Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

W 2023 roku Miasto i Gmina Olsztyn otrzymała również środki na zadania bieżące. Są to:

1. dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w kwocie 4 823 008,68 zł;
2. dotacje na realizację zadań realizowanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej w kwocie 38 136,00 zł;
3. dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania własne w kwocie 779 328,98 zł;
4. dochody z dotacji na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w kwocie 100 000,00 zł;
5. pozostałe dochody o charakterze celowym 1 923 289,54 zł, w tym:
  - środki z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej - województwo śląskie w kwocie 1 418 340,90 zł;
  - środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na usuwanie azbestu w kwocie 18 546,40 zł;
  - środki z Funduszu Pomocy w kwocie 433 918,62 zł;
  - środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 52 483,62 zł.

Największy poziom dotacji i dochodów celowych Miasto i Gmina Olsztyn w 2023 roku uzyskała na realizację zadań w obszarze:

- Rodzina w kwocie 4 584 136,35 zł;
- Transport i łączność w kwocie 1 418 340,90 zł;
- Oświata i wychowanie w kwocie 475 670,69 zł;
- Pomoc społeczna w kwocie 372 408,72 zł.

2.3. Zadłużenie

Stan finansów Miasta i Gminy Olsztyn jest stabilny i bezpieczny. Świadczy o tym wskaźnik wyznaczający dopuszczalny zakres zadłużenia gminy (art. 243 ustawy o finansach publicznych). W ubiegłym roku wyniósł on 3,78% wobec 24,53% ustawowo dopuszczalnego. Gmina posiada więc duży i bezpieczny margines możliwego kredytowania (rys.6).

Na koniec 2023 roku zadłużenie Miasta i Gminy Olsztyn wyniosło 4 755 000 zł, co stanowi 8,47% wydatków ogółem.

Na zadłużenie gminy w ubiegłym roku składa się:

- pożyczka w WFOŚ i GW w Katowicach w kwocie 755 000,00 zł,

- kredyt w Banku Spółdzielczym w Połańcu w kwocie 4 000 000,00 zł.

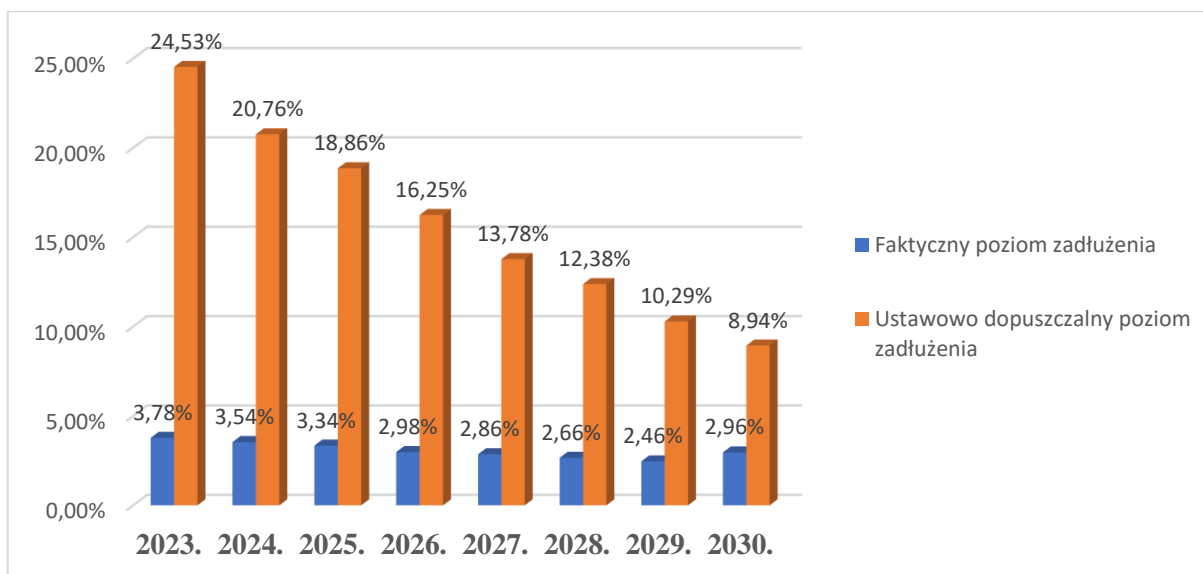
Warto podkreślić, że gmina przez pięć kolejnych lat nie korzystała z kredytu komercyjnego. Dopiero pod koniec 2023 roku gmina podpisała umowę o kredyt w kwocie 4 000 000 zł. Kredytobiorcą jest wyłoniony w przetargu Bank Spółdzielczy w Połańcu.

Jednocześnie z tytułu spłat zobowiązań finansowych w 2023 roku, nastąpiło zmniejszenie ogólnego zadłużenia gminy o kwotę 1 200 016 zł.

Wskaźnik zadłużenia na 1 mieszkańca Miasta i Gminy Olsztyn na koniec 2023 roku wynosił około 590,25 zł.

Na wykresie poniżej przedstawiono zestawienie wskaźnika zadłużenia wraz z prognozą na następne lata.

Rysunek 6. Relacja z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w latach 2023-2030

Źródło: Opracowanie własne.

Wybrane wskaźniki finansowe gminy za 2023 rok.

Poziom wydatków majątkowych:

wydatki majątkowe

_____ x 100% = **29,39%**

wydatki ogółem

Wskaźnik ten ukazuje, jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe. Oznacza w jakim stopniu są realizowane wydatki na inwestycje.

Wydatki inwestycyjne są to bowiem wydatki, o których poniesieniu decyduje sama gmina. W 2022 roku wskaźnik ten wynosił 20,26%, W 2021 roku wskaźnik ten wynosił 15,21%.

Wskaźnik wielkości inwestycji na mieszkańca:

wydatki majątkowe

_____ x 100% = **2 048,46 zł**

liczba mieszkańców

Miarą atrakcyjności danej jednostki samorządowej jest wskaźnik wielkości inwestycji na mieszkańca. Duża wartość wskaźnika świadczy o możliwości kreowania rozwoju gminy, co może przyciągać zarówno mieszkańców, jak i inwestorów. Rozmiary wydatków majątkowych są związane z poziomem zamożności gminy. Jednocześnie w wydatkach majątkowych znajdują pokrycie środki otrzymane przez gminę w formie dotacji.

Saldo rozwoju gminy:

Saldo rozwoju gminy za 2023 rok wynosi 2 344 528,27 zł. Wskaźnik ten wylicza się jako różnica dochodów bieżących, wydatków bieżących oraz spłaty kredytów, pożyczek i zobowiązań długoterminowych. Wskazuje on na to, że Gmina Olsztyn w 2023 roku uzyskała wysoka nadwyżkę operacyjną, w kwocie 3 544 544,27 zł, która pozwoliła pokryć spłatę kredytów i pożyczek w kwocie 1 200 016 zł.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że sytuacja finansowa Miasta i Gminy Olsztyn jest dobra. Wszystkie wskaźniki przywołane w niniejszym raporcie wskazują, że Miasto i Gmina Olsztyn posiada duży margines bezpieczeństwa, pozwalający na dokonywanie wydatków zarówno bieżących jak i majątkowych. Zadłużenie Miasta i Gminy Olsztyn utrzymuje się na stabilnym poziomie. Analiza danych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej, potwierdza, że zgodnie z indywidualnym wskaźnikiem zadłużenia, gmina posiada zdolność do dalszego zadłużenia. Płynność finansowa generuje wystarczające nadwyżki z działalności bieżącej na pokrycie wydatków majątkowych gminy.

Rozdział 3. Realizacja uchwał Rady Miejskiej

W 2023 roku odbyło się 31 posiedzeń komisji tematycznych i 6 posiedzeń Rady. W wyniku tych prac Rada podjęła 78 uchwał.

Tabela poniżej przedstawia ilość uchwał podjętych w odniesieniu do poszczególnych obszarów tematycznych.

Tabela 7. Uchwały Rady Miejskiej w Olsztynie

Rodzaj uchwał	Ogółem
Uchwały w sprawach finansowych (w szczególności budżetowe i finansowe)	31
Uchwały w sprawach geodezyjnych	19
Uchwały w sprawach ochrony środowiska	4
Uchwały w sprawach oświatowych	1
Uchwały w sprawach pomocy społecznej	6
Uchwały w innych sprawach (porozumienia, statuty, zamówienia publiczne, itp.)	17

Źródło: Biuro Rady Miejskiej w Olsztynie

Wszystkie uchwały Rady Miejskiej w Olsztynie zostały przekazane do organów nadzoru – zgodnie z dyspozycją art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym, odpowiednio do oceny zgodności z prawem – do Wojewody Śląskiego, a w zakresie spraw finansowych do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Rozdział 4. Informacja o realizacji polityk i programów

4.1. Programy w zakresie ochrony środowiska

Powietrze i klimat.

Miasto i Gmina Olsztyn monitoruje jakość powietrza poprzez system czujników AIRLY, zamontowanych w całej gminie. Osiem czujników monitoruje stan powietrza w poszczególnych miejscowościach, m.in. stężenie pyłów PM1, PM 2,5 , PM 10,

temperaturę, ciśnienie powietrza, wilgotność. Częstotliwość pomiarów co 5 minut, zapewnia bieżące dane o wszystkich parametrach.

Na stronie internetowej urzędu znajduje się odwołanie do systemu monitoringu powietrza widget z wynikami pomiarów - odniesienie do aplikacji AIRLY – [www. map.airly](http://www.map.airly), map.eu.

Dodatkowo w Olsztynie jakość powietrza monitorują trzy urządzenia typu EkoSłupki AirSensor - przeznaczone do pomiaru stężenia zanieczyszczeń w powietrzu które sygnalizują jakość powietrza za pomocą oświetlenia LED. Sygnalizacja świetlna w zależności od wyników pomiarów stężenia pyłów zawieszonych, przybiera barwę zgodną z Polskim Indekssem Jakości Powietrza, przyjętym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

A. Dofinansowanie do wymiany piecy CO

Miasto i Gmina Olsztyn prowadziła w 2023 roku program, polegający na dofinansowaniu wymiany nieekologicznych kotłów węglowych na kotły nowej generacji – V klasy stałopalne lub na gazowe dla gospodarstw indywidualnych, zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Olsztyn z dnia 28 marca 2017 r. Nr XIX/197/17 w sprawie zmiany Uchwały Nr XVIII/187/17 Rady Gminy Olsztyn z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dofinansowania z budżetu gminy Olsztyn na modernizację systemów ogrzewania na proekologiczne w budynkach mieszkalnych na terenie gminy Olsztyn. Na podstawie w/w uchwały wymienionych zostało 50 nieekologicznych źródeł ciepła na łączną kwotę 100.000.00 zł.

B. Gospodarka odpadami komunalnymi

W 2023 roku odpady komunalne odbierane były przez firmę PZOM Strach Sp.oo. W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zamieszkałych mają możliwość selektywnego zbierania odpadów „u źródła”, czyli bezpośrednio wytworzonych na danej nieruchomości. Odbiorem odpadów „u źródła” zostało objętych 8 frakcji odpadów segregowanych:

- 1) papier,
- 2) metal,
- 3) tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe,
- 4) szkło
- 5) bioodpady

- 6) meble i inne odpady wielkogabarytowe w ramach zbiórki objazdowej raz w roku,
- 7) popiół
- 8) zmieszane odpady komunalne.

Koszty obsługi systemu gospodarki odpadami w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wyniosły 2 485 506,29 zł.

Liczba mieszkańców.

- liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31.12.2023 r. - 8056

- systemem objęto na dzień 31.12.2023 r. - 6974 osób.

2667 nieruchomości objęto gminnym systemem gospodarki odpadami – złożone deklaracje.

Wdrożony system gospodarki odpadami działa prawidłowo. Wykonawca usługi wywiązuje się z warunków zawartej umowy, m. in. poprzez terminowe, zgodne z harmonogramem odbiory odpadów komunalnych.

Znaczący wpływ na prawidłową segregację odpadów komunalnych „u źródła” ma wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców. Stanowi to główny czynnik przy osiągnięciu przez gminę poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia surowców wtórnych.

W 2022 roku byliśmy jedną z nielicznych gmin powiatu częstochowskiego, która osiągnęła wymagany przepisami poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia surowców wtórnych, tj. 25%. W 2023 roku jesteśmy w czołówce gmin, która osiągnęła wymagany poziom 35% - u nas jest to 37%. Przykładowo jedna z sąsiednich gmin osiągnęła jedynie 19%. Dzięki coraz większej świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych oraz skrupulatności pracowników firmy odbierającej odpady w zakresie prawidłowości segregacji, jesteśmy w stanie osiągnąć taki poziom i w konsekwencji uniknąć płacenia kar.

W 2023r. z terenu miasta i gminy Olsztyn odebrano:

- zmieszane odpady komunalne – 1054,62 ton
- odpady segregowane – 1814,62 ton.

C. Program Usuwania Azbestu

W 2023 roku Miasto i Gmina Olsztyn realizowało program p.n. „Demontaż, zbieranie, transport i unieszkodliwianie wyrobów, zawierających azbest z budynków gospodarczych z terenu miasta i gminy Olsztyn w 2023 roku”.

Z dofinansowania skorzystało 38 nieruchomości. Odebrano i zutylizowano łącznie 76 ton wyrobów, zawierających azbest. Zadanie objęło zarówno odbiór już zdemontowanych płyt azbestowych, jak i demontaż pokryć dachowych. Koszt zadania to: 50.181,34 zł, z czego uzyskane dofinansowanie z WFOŚiGW to: 18.546,40 zł.

4.2. Program zapobiegania bezdomności zwierząt

Rada Miejska w Olsztynie corocznie w drodze uchwały przyjmuje *„Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Olsztyn”*.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1580) zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Na podstawie ww. ustawy – art. 11a, ust. 1 - Rada Miejska w drodze uchwały przyjmuje w/w program. Miasto i Gmina Olsztyn prowadzi działania w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt poprzez zapewnianie im opieki w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Zawierciu Rafał Żmuda, ul. Podmiejska 51b, 42-400 Zawiercie.

W 2023 r. z terenu miasta i gminy Olsztyn odłowiono i zapewniono opiekę w schronisku 26 psom i 4 kotom.

Łączny koszt zapewnienia opieki dla bezdomnych zwierząt przez schronisko wyniósł w 2023 r. - 101 800,00 zł. (wyłapywanie i umieszczenie w schronisku, sterylizacja, kastracja, całodobowa opieka lekarsko-weterynaryjna).

„Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt” formalnie reguluje sprawy związane z zapobieganiem bezdomności zwierząt na terenie miasta i gminy. W ramach programu kontynuowane jest dofinansowywanie w kwocie 50% wartości zabiegów sterylizacji oraz kastracji psów i kotów z terenu miasta i gminy Olsztyn. Przedmiotowe zabiegi wykonywane były przez Gabinet Weterynaryjny „Wetika” ul. Starzyńskiego 10, 42-200 Częstochowa

NIP: 949 21 81 703, reprezentowanym przez lek. wet. Katarzynę Dłubałę. Łączny koszt w/w dofinansowania wyniósł 9 900,00 zł.

Ponadto Miasto i Gmina Olsztyn posiadała z w/w gabinetem umowę na świadczenie całodobowej opieki lekarsko-weterynaryjnej. Opieka ta polegała m.in. na udzielaniu pomocy zwierzętom, poszkodowanym w wyniku zdarzeń drogowych - wypadków komunikacyjnych lub zwierzętom bezdomnym, potrzebującym pomocy weterynaryjnej (zaopatrzenie, podanie leków) oraz zabezpieczenie zwierzęcia do czasu przyjazdu Schroniska. Liczba interwencji w 2023 roku: 14 na kwotę 3.080,00 zł.

4.3. Programy w zakresie pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie jest jednostką organizacyjną Miasta i Gminy Olsztyn, utworzoną w celu realizowania zadań własnych i zleconych w gminie w zakresie pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i innych zadań wynikających z ustaw.

Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz, w miarę możliwości, doprowadza ich do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

1. Pomoc Społeczna

Budżet Ośrodka.

Ogółem w 2023 r. wydatkowano kwotę 6 285 341,50 zł, z tego:

- 176 038,60 zł z Funduszu Pomocy,
- 9 457,79 zł z Funduszu Pracy,
- 52 483,61 zł z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19,
- 4 789 479,47 zł z dotacji celowych:
  - na realizację zadań własnych – 371 862,72 zł,
  - na realizację zadań zleconych – 4 417 616,75 zł,
- 1 257 882,03 zł ze środków własnych gminy.

Udzielone świadczenia w 2023 roku – zadania własne gminy:

- zasiłki stałe – 35 osób – 348 świadczeń – kwota **201 050 zł**,

- składki na ubezpieczenia zdrowotne od stałych zasiłkobiorców – 31 osób – 298 świadczeń – kwota **16 453 zł**,
- zasiłki okresowe – 22 osoby – 71 świadczeń – kwota **30 201 zł**,
- schronienie – 1 osoba - kwota **2 915 zł**,
- posiłek w szkole – 19 osób – 1169 świadczeń – kwota **5 358 zł**,
- zasiłki celowe i w naturze – 64 rodziny – kwota 147 927 zł,
w tym: specjalne zasiłki celowe – 21 rodzin – 36 świadczeń – kwota 34 426 zł,
- odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej – 9 osób – 89 świadczeń – **293 295 zł** oraz
- praca socjalna – 93 rodziny – 244 osoby w tych rodzinach,
- poradnictwo i interwencja w rodzinach, w których występują dysfunkcje,
- działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

2. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023

W 2023 roku GOPS realizował Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. W ramach Programu zostało zatrudnionych 25 asystentów dla 27 osób z niepełnosprawnościami.

Celem Programu było ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stymulowanie osób z niepełnosprawnościami do podejmowania aktywności i umożliwienie im realizowania prawa do niezależnego życia poprzez zapewnienie dostępu do nieodpłatnych usług świadczonych przez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Usługi asystencji osobistej polegały w szczególności na pomocy asystenta w:

- wykonywaniu przez uczestnika czynności dnia codziennego,
- wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem w wybrane przez uczestnika miejsca,
- załatwianiu przez uczestnika spraw urzędowych,
- korzystaniu przez uczestnika z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawa),
- zaprowadzaniu i odebraniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej.

Osoba z niepełnosprawnością lub jej opiekun prawny miał prawo wskazać osobę, która świadczyła usługi asystencji.

W ramach Programu wykorzystano kwotę 251 014,79 zł, pochodzącą ze środków Funduszu Solidarnościowego, z tego 246 092,93 zł wydatkowano na realizację zadania a 4 921,86 zł – na jego obsługę.

3. Wieloletni Program Rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W 2023 roku GOPS realizował program „Posiłek w szkole i w domu” na podstawie Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 19 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. W ramach programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej, osobom i rodzinom, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. Z pomocy w tej formie mogły skorzystać osoby bądź rodziny których dochód nie przekraczał odpowiednio 200% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W 2023 r. Ośrodek zapewnił posiłek 19 dzieciom w szkole i przedszkolu. Ponadto 95 osobom przyznano świadczenie w formie zasiłku celowego na zakup żywności. W roku 2023 wydatkowano kwotę 42 000 zł, z tego:

- na posiłki – 5 358,00 zł,
- na zasiłki celowe na zakup żywności – 36 642,00 zł.

Na realizację programu uzyskano dotację z budżetu państwa w kwocie 25 200,00 zł.

4. Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 – moduł II

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 stanowił element polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Celem Programu było zapewnienie usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców gminy Olsztyn, wpisujących się we wskazane w Programie obszary oraz poprawę poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

W ramach „opieki na odległość” seniorzy otrzymali nieodpłatnie „opaski bezpieczeństwa”, przypominające zegarek na rękę, wyposażone w m.in. przycisk szybkiego powiadomienia SOS.

Każda z „opasek bezpieczeństwa” połączona była z usługą całodobowego systemu teleopieki. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie przycisku SOS, znajdującego się na opasce, umożliwiło połączenie się z centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor podejmował decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji zapewniał on wsparcie emocjonalne przez telefon, prosił o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), a także o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej lub wzywał służby ratunkowe.

W związku z realizacją Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w 2023 roku, na obsługę 20 „opasek bezpieczeństwa” i dodatki specjalne dla pracowników socjalnych, wydatkowano kwotę 8 013,87 zł, z tego 4 480,00 zł wydatkowano z dotacji i 3 533,87 zł ze środków własnych. Wsparciem objęto 21 osób w wieku 65 lat i więcej.

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przede wszystkim przez Zespół Interdyscyplinarny w Olsztynie, w skład którego wchodzi 11 osób, w tym: przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, zespołu kuratorów rodzinnych oraz stowarzyszenia.

W 2023 roku zostały założone 22 Niebieskie Karty w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w 17 rodzinach, liczących łącznie 52 osoby. Policja założyła 21 Niebieskich Kart, a szkoła – 1 kartę. Najczęściej w rodzinach tych dochodziło do przemocy psychicznej i fizycznej. Osoby doznające przemocy to rodzice, współmałżonkowie, dzieci oraz dorosłe osoby spokrewnione.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023 roku odbyły się 24 posiedzenia grup roboczych i diagnostyczno-pomocowych oraz 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Na spotkaniach podejmowane były działania w indywidualnych przypadkach przemocy w rodzinie oraz monitorowano sytuację zgodnie z ustalonym planem pomocy. O 6 rodzinach wychowujących nieletnie dzieci, w których było podejrzenie stosowania przemocy, Policja informowała Sąd celem zajęcia stanowiska. W 2023 roku zakończono procedurę 10 Niebieskich Kart z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Rodziny i osoby doznające lub zagrożone przemocą korzystały z konsultacji i porad w Punkcie Konsultacyjnym oraz z pomocy pracowników socjalnych.

Ponadto osoby doznające przemocy korzystały z usług Ośrodka dla Osób Pokrzywdzonych Przystępstwem w Częstochowie. Na realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w 2023 roku, wykorzystano **999,10 zł**.

6. Gminny Program Wspierania Rodziny

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego spełniania swoich zadań.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie prowadził następujące działania wspierające rodziny:

- zapewnienie posiłków dzieciom w szkołach, przedszkolu,
- współpraca z dyrektorami szkół, pedagogami szkolnymi, policją, kuratorem w celu wypracowania metod szybkiego reagowania i postępowania,
- objęcie rodzin pomocą asystenta rodziny,
- objęcie rodzin pomocą psychologiczną i prawną.

Asystent rodziny

W związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie zatrudnił jednego asystenta rodziny. Z usług asystenta w 2023 roku korzystało 7 rodzin, liczących 21 dzieci (w tym 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności). Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2023 r. wyniósł 50 174,75 zł, z tego z dotacji 9 457,79 zł i ze środków własnych 40 716,96 zł.

Pieczą zastępczą

W 2023 r. 12 dzieci z Gminy Olsztyn przebywało w pieczy zastępczej, w tym: 7 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 11 dzieci w rodzinach zastępczych. Zostały tam skierowane w oparciu o Postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub w rodzinie zastępczej. Koszt związany z utrzymaniem ww. dzieci w pieczy zastępczej w 2023 r. wyniósł ogółem 91 612,58 zł, w tym: pobyt w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych 46 940,27 zł i rodzinach zastępczych 44 672,31 zł. Miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2023 r. w Domu dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach wynosił 6 113,90 zł miesięcznie, a w Domu dla Dzieci „Skałka” w Częstochowie 6 334,85 zł. Miesięczny koszt pobytu dziecka w rodzinie

zastępczej spokrewnionej wynosił 899,00 zł, a w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka 1 361,00 zł.

Koszty pobytu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych są corocznie ustalane i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

7. Stypendia dla uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 600,00 zł.

W 2023 r. na pomoc materialną (stypendia szkolne i zasiłki szkolne) dla 16 uczniów wykorzystano 8 420,00 zł, w tym: z dotacji 6 525,00 zł i ze środków własnych 1 895,00 zł.

Stypendia szkolne otrzymało 16 uczniów. Byli to uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

8. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, w Podprogramie 2021 Plus

Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej (w formie paczek lub posiłków) oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących (bezpłatne szkolenia lub warsztaty).

W 2023 roku, w ramach Podprogramu 2021 Plus, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie, osobom które otrzymały skierowanie, udzielał wsparcia w postaci żywności, dystrybuowanej w formie paczek żywnościowych. Zestaw artykułów spożywczych w Podprogramie 2021 Plus obejmował artykuły spożywcze, w łącznej ilości około 9,2 kg, w tym: powidła śliwkowe, makaron jajeczny świderki, mleko UHT, szynkę wieprzową mieloną, cukier biały i olej rzepakowy.

Do udziału w Podprogramie 2021 Plus były uprawnione osoby/rodziny korzystające z pomocy społecznej oraz osoby/rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy

społecznej oraz posiadające dochód nieprzekraczający 235% odpowiedniego kryterium dochodowego: osoby samotnie gospodarującej (776,00 zł x 235% = 1.823,60 zł) lub osoby w rodzinie (600,00 zł x 235% = 1.410,00 zł).

W ramach ww. Podprogramu, w okresie od kwietnia 2023 r. do września 2023 r., Miasto i Gmina Olsztyn otrzymało 6,090 t żywności o wartości 39.525,36 zł. Dla 283 osób (108 rodzin), spełniających opisane powyżej kryteria, zostało przekazanych 350 paczek żywnościowych.

Koszt uczestnictwa Miasta i Gminy Olsztyn w ww. programie w 2023 roku wyniósł 900,00 zł.

9. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Plan wydatków na realizację zadań zapisanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok wynosił **568 367,46 zł**, z tego wykorzystano **260 226,07 zł**.

Były to następujące działania:

- Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin oraz z przemocą domową (konsultacje i porady w zakresie: przemocy; możliwości i warunków podjęcia leczenia odwykowego; pomoc psychologiczna).
- Obsługa gminnej komisji i komisji roboczych: posiedzenia komisji, przeprowadzania rozmów i motywowania osób zgłoszonych do podjęcia leczenia odwykowego; wydawanie opinii w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych; przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z rodzinami osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu; rozpatrywanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olsztynie w 2023 r. rozpatrzyła 33 wnioski o zastosowanie leczenia względem osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu, z tego:

- z 26 osobami zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu,

- 8 wniosków skierowano do biegłych sądowych (psychiatra, psycholog) celem wydania opinii w zakresie uzależnienia,

- 10 wniosków skierowano do sądu celem wydania postanowienia o sposobie podjęcia leczenia odwykowego,

- 4 osoby podjęły dobrowolne leczenie odwykowe,
- 1 wniosek zawieszono na prośbę rodziny.
- Utrzymywanie i prowadzenie zajęć w świetlicach środowiskowych działających na terenie gminy.

W 2023 r. świetlice środowiskowe w Biskupicach, Bukownie, Przymiłowicach, Turowie i Zrębicach nie prowadziły zajęć.

- Prowadzenie działalności profilaktycznej dla dzieci i młodzieży w:
  - Szkole Podstawowej w Biskupicach - warsztaty profilaktyczne pn. „Przemoc werbalna – czyli o krzywdzącej sile słów” dla klas II i III,
  - Gminnym Ośrodkiem Kultury: spektakl profilaktyczno-edukacyjny na temat zasad dobrego wychowania dla kl. I-III Szkół Podstawowych w Biskupicach, Kusiętach, Turowie i Zrębicach oraz spotkanie autorskie z autorem opowiadań i wierszy dla dzieci, reklam telewizyjnych i radiowych skierowane do uczniów kl. I-III Szkoły Podstawowej w Olsztynie,
    - Spektakl „Wszechmocni w sieci” – nt. problemów przemocy w cyberprzestrzeni, skierowany do młodzieży klas VI, VII i VIII szkół: w Olsztynie, Kusiętach, Turowie i Zrębicach.
- Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i edukacyjnych, w tym: Spartakiada młodzieży szkolnej oraz dofinansowanie działalności klubów sportowych: Gminnego Klubu Sportowego „Sokół”, Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego „Lotka” - zakup drobnego sprzętu sportowego, udział w zawodach sportowych oraz zajęciach sportowo-profilaktycznych.
- Kreowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, w tym: wynagrodzenia dla instruktorów prowadzących zajęcia nauki gry na instrumentach dętych oraz zakup instrumentów; dofinansowanie działalności grupy Mażoretek i teatryku działającego w GOK w Olsztynie; dofinansowanie działalności zespołu dziecięcego „Wesołe Nutki”.
- Prowadzenie świetlicy dla dorosłych osób z niepełnosprawnością.
- Zorganizowanie paczek z okazji „Mikołaja” dla 50 dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi oraz z problemami przemocy domowej.
- Zorganizowanie wigilii dla osób starszych, samotnych z terenu gminy Olsztyn w Centrum Duchowości Archidiecezji Częstochowskiej „Święta Puszcza” w Olsztynie dla 77 osób.

W celu zapobiegania zjawisku narkomanii zostały zrealizowane następujące zadania:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz wychowawczej w zakresie zapobiegania występowania problemu narkomanii, skierowanych do dzieci i młodzieży: działalność informacyjna (rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych), realizacja programów profilaktycznych, pogadanki, konkursy plastyczne.
- Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży: organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Wspieranie działalności punktu konsultacyjnego działającego na terenie gminy Olsztyn udzielającego wsparcia w zakresie profilaktyki przeciwdziałania narkomanii.
- Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i osób fizycznych, realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii – współpraca z organizacjami pozarządowymi, szkołami oraz osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii.

W 2023 roku do budżetu gminy wpłynęło **322 726,29 zł**, w tym: z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych **257 273,39 zł** i z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, **65 452,90 zł**.

10. Zaświadczenia o dochodach do programu „Czyste powietrze”

„Czyste Powietrze” to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste powietrze”, musi posiadać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Zaświadczenie takie, na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), od 1 października 2020 r. wydaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie.

W 2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęło 106 żądań wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu

przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, z tego wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Ponadto wydano 1 zaświadczenie o dochodach na wniosek złożony w grudniu 2022 r.

11. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

W 2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie zostało złożonych 8 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną, 63 wnioski przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców. Ponadto złożono 5 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem, 4 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla nowego członka rodziny wielodzietnej oraz 1 wniosek o przyznanie duplikatu Karty.

Na dzień 31.12.2023 r. liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną zamówioną Kartę Dużej Rodziny wyniosła - 342, natomiast liczba rodzin ze złożonym zamówieniem na Kartę dla rodziców, którzy kiedykolwiek mieli co najmniej 3 dzieci - 217. Liczba osób którym przyznano kartę na dzień 31.12.2023r. wyniosła - 1 006.

Na wydatki związane z realizacją programu Karta Dużej Rodziny wykorzystano z dotacji kwotę 1 469,00 zł.

12. Świadczenia rodzinne

W 2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęły:

- 233 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;

- 92 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego;

- 31 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego;

- 39 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;

- 2 wnioski o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego;

- 18 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego.

Ogólna liczba decyzji (decyzji przyznających, odmownych, zmieniających i uchylających) wydanych przez tut. organ w 2023 r. wyniosła 715, w tym 16 decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia rodzinne.

W 2023 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych wykorzystano kwotę: **3 772 357,05 zł**, na składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – **364 629,00 zł**, na składki na ubezpieczenie zdrowotne – **53 314,00 zł**.

Na wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i rodzicielskich wykorzystano kwotę **120 582,88 zł** z dotacji.

W roku kalendarzowym 2023 r. odzyskano kwotę w wysokości **14 715,00 zł** tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (w tym z lat ubiegłych odprowadzono do budżetu państwa **4 289,00 zł**).

13. Dodatki na ogrzewanie z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła, finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Na mocy ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1772 ze zm.) osoby w gospodarstwie domowym mogły ubiegać się o dofinansowanie do ogrzewania z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła.

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy,

- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,

- kocioł olejowy.

W 2023 r. wypłacono 1 dodatek dla gospodarstwa domowego ogrzewającego dom drewnem na kwotę 1 000,00 zł. Koszt zadania – 20 zł.

14. Dodatek elektryczny, finansowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Dodatek elektryczny został wprowadzony ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego można było składać od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r.

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie w ww. okresie wpłynęło łącznie 31 wniosków o wypłatę dodatku elektrycznego, z czego 26 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, 2 wnioski zostały pozostawione bez rozpoznania, natomiast 3 osoby zrezygnowały z ustalenia prawa do dodatku elektrycznego.

W zależności od zużycia energii elektrycznej, dodatek elektryczny został wypłacony gospodarstwu domowemu dodatek w różnej wysokości - jeśli w 2021 roku zużycie nie przekroczyło 5 MWh, kwota dodatku wynosił 1 000,00 zł; jeśli było większe - wówczas wypłacono 1.500,00 zł.

W 2023 r. wypłacono 26 dodatków elektrycznych na łączną kwotę 32 500,00 zł, na obsługę zadania wydatkowano kwotę 650,00 zł.

15. Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2022 r., poz. 2687 ze zm.), wprowadziła możliwość ubiegania się o zwrot podatku VAT za paliwo gazowe wykorzystywane do celów grzewczych.

Refundacja podatku VAT przysługuje odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym, który jako główne źródło ogrzewania wykorzystuje urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, wymienionymi w art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne (gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy).

Główne źródło ciepła musi być zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB) do dnia 21 grudnia 2022 r. albo po tym dniu, jeśli było to pierwsze zgłoszenie.

Przy refundacji podatku VAT obowiązuje kryterium dochodowe. Przeciętny miesięczny dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) nie może przekroczyć:

- 2 100,00 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego,
- 1 500,00 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

W 2023 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęło 113 wniosków o ustalenie prawa refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe na kwotę 37 798,19 zł, z tego: 67 wniosków (rozpatrzonych pozytywnie) otrzymało refundację podatku VAT na kwotę 17 954,52 zł, 16 wniosków zakończono wydaniem decyzji o odmowie przyznania z uwagi na nie spełnianie wymogów ustawowych, w 3 przypadkach (na wniosek strony) wydano decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego, w 2 przypadkach wydano postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, 20 wniosków (rozpatrzonych pozytywnie) pozostało do wypłaty w 2024 r. oraz 5 wniosków pozostało do rozpatrzenia w 2024 r.

Na wydatki związane z obsługą zadania (refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe) wykorzystano 359,09 zł.

16. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, kierowany do rodzin, w których pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. Przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże **nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie**. Powyższe kwestie reguluje ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993 ze zm.).

Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza **kwoty 1 209,00 zł**. Ww. kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje od 1 października 2023 r. Od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę".

W 2023 r. wpłynęło 25 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zostało wydanych 26 decyzji, w tym: 22 decyzje przyznające, 1 decyzja odmowna, 1 decyzja uchylająca oraz 1 decyzja umarzająca postępowanie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymały 22 osoby z 17 rodzin. Na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykorzystano 112 321,79 zł, a na wydatki związane z obsługą zadania wykorzystano 3 369,65 zł z dotacji i 22 253,36 zł ze środków własnych.

17. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W 2023 r. w gminie Olsztyn było 55 dłużników alimentacyjnych. Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na naszym terenie są podejmowane działania, między innymi wezwania do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego (w 2023 r. wysłano 17 wezwań). W 2023 roku do komornika sądowego zostało wysłanych 70 pism dotyczących dłużników alimentacyjnych, w tym 9 informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych. 3 dłużników zobowiązano do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy. W 20 przypadkach wystąpiono z wnioskiem o podjęcie działań. Złożono 10 wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego. W 3 sprawach wystąpiono do Urzędu Pracy w Częstochowie o aktywizację zawodową dłużnika.

Na organ właściwy wierzyciela nałożono ustawowy obowiązek składania do komornika sądowego wniosków o przyłączenie do egzekucji sądowej należności wypłacanych z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w 2023 r. złożono 21 wniosków o przyłączenie do egzekucji sądowej należności wypłaconych z funduszu alimentacyjnego oraz wysłano 21 informacji do dłużników o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ponadto w 2023 r., działając na podstawie art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeksu postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.) – w związku z art. 209 § 1, § 2 i § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.), wydano 20 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego.

W związku z prowadzonym postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych w 2023 r., kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego wyniosły 97 451,55 zł, w tym:

- 28 454,30 zł - przekazano do budżetu państwa tytułem należności głównej,
- 50 027,73 zł - przekazano do budżetu państwa tytułem odsetek,
- 18 969,52 zł - przekazano na dochody własne gminy tytułem należności głównej.

W zakresie Powiatowego Urzędu Pracy.

Miasto i Gmina Olsztyn złożyła 1 wniosek o zorganizowanie stanowisk pracy w ramach robót publicznych na zatrudnienie 1 pracownika gospodarczego. Zgodnie

z umową zatrudniono 1 osobę bezrobotną w okresie od 22.03.2023 do 21.09.2023 r. oraz dodatkowo 3 miesiące umowa zlecenie do 31 grudnia 2023 r.

Złożony został jeden wniosek o zorganizowanie prac społecznie – użytecznych. Zgodnie z porozumieniem zatrudniono 4 osoby, w terminie od 01.04.2023 r. do 30.11.2023 r.

4.4. Pomoc dla Ukrainy

W 2023 roku Miasto i Gmina Olsztyn kontynuowała udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym. Do Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn wpłynęły 24 wnioski w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego, które wynosiło 40 zł na osobę za każdy dzień zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Wnioski te w większości dotyczyły wydłużenia już przyznanego i wypłaconego świadczenia.

Przyznawanie i wypłata świadczenia jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej jest finansowane z Funduszu Pomocy budżetu państwa. Ogółem koszt udzielonej pomocy w 2023 roku wyniósł 80 440,00 zł, dodatkowo otrzymano 416,00 zł na obsługę i weryfikację wniosków.

Pomoc dla obywateli Ukrainy, finansowana ze środków z Funduszu Pomocy

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy.

Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Ww. pomocą, w 2023 roku, objęto 1 osobę – obywatela Ukrainy prowadzącego jednoosobowe gospodarstwo domowe i spełniającego kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej.

Ze środków Funduszu Pomocy wydatkowano kwotę 1 200,00 zł, z tego 500,00 zł w miesiącu maju 2023 roku oraz 700,00 zł w miesiącu grudniu 2023 r.

Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole oraz wyżywienie dzieci w przedszkolu (obywatele Ukrainy)

Pomoc doraźna w postaci jednego gorącego posiłku dziennie (przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole) oraz wyżywienie dzieci w przedszkolu nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, odebrania oświadczenia o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz wydania decyzji administracyjnej. Pomoc doraźna obejmuje czas nie dłuższy niż 2 miesiące.

Po tym terminie, pomoc przysługuje na podstawie decyzji administracyjnej, po spełnieniu obowiązujących kryteriów dochodowych.

Pomoc na zakup posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole oraz wyżywienie dzieci w przedszkolu (obywatele Ukrainy) nie dotyczy realizacji zadań w ramach Programu "Posiłek w szkole i w domu".

Ww. pomocą, w 2023 roku, objęto 6 dzieci w szkole oraz 4 dzieci w przedszkolu i wydatkowano kwotę 5 871,00 zł.

Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł na osobę

Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, a w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W 2023 roku, na wypłatę ww. świadczeń, wydatkowano kwotę 2 448,00 zł z Funduszu Pomocy, z tego 2 400,00 zł na wypłatę jednorazowych świadczeń pieniężnych dla 8 osób oraz 48,00 zł na obsługę zadania.

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

Uchodźcy z Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny, na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, są uprawnieni do ubiegania się o świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Rodziny z dziećmi oraz dzieci, będące pod opieką opiekuna tymczasowego, które znalazły schronienie na terenie miasta i gminy Olsztyn korzystały z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, jak również z zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

W 2023 r. wpłynęły łącznie 84 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym 77 wniosków zostało złożonych przez opiekunów tymczasowych. Małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy, ustanawiany przez sąd.

Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych pobierało 16 rodzin, w tym 8 opiekunów tymczasowych dla 95 uprawnionych dzieci. 1 osoba pobierała świadczenie pielęgnacyjne i 1 osoba zasiłek pielęgnacyjny.

W 2023 r. wypłacono 1 027 zasiłków rodzinnych dla uchodźców z Ukrainy, w tym 939 zasiłków rodzinnych wypłaconych opiekunowi tymczasowemu, na łączną kwotę **126 826,00 zł**. Do zasiłku rodzinnego wypłacono 32 dodatki (18 dodatków wypłacono opiekunom tymczasowym) na kwotę **2 700,00 zł**. Ponadto w 2023 r. wypłacono 9 zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę **1 943,00 zł** oraz 9 świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę **22 122,00 zł**. Od przysługującego świadczenia pielęgnacyjnego odprowadzano składki na ubezpieczenie społeczne – **6 088,00 zł** oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne – **1 991,00 zł**.

Rozdział 5. Współpraca Miasta i Gminy z innymi organizacjami

5.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi (NGO)

W 2023 r. pozyskano środki zewnętrzne na realizację następujących projektów:

- Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Zrębice - gmina Olsztyn wraz z infrastrukturą - łączna długość dróg wynosi ponad 1 km. W ramach zadania zostanie poprawiona jakość dróg, wykonane zostaną nowe

nawierzchnie, dokończony zostanie wodociąg oraz odwodnienie. Z Rządowego Funduszu Polski Ład pozyskano na zadanie 2 mln. zł.

- Budowa basenu wraz z niezbędną infrastrukturą w miejscowości Olsztyn - Etap II. Zadanie polegać będzie na kontynuowaniu robót budowlanych zmierzających do budowy kompleksowej infrastruktury sportowej jaką będzie budowa basenu krytego z zapleczem sanitarnym, szatniami, natryskami oraz parkingiem. Środki zostały pozyskane w ramach Polskiego Ładu w kwocie 8 mln zł.
- Budowa placu zabaw w miejscowości Zrębice - w ramach zadania doposażony został plac zabaw w sołectwie w nowoczesne, metalowe, wielofunkcyjne urządzenie zabawowe dzięki czemu stał się on bezpiecznym miejscem do wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Atrakcyjna przestrzeń dla dzieci pozwala na upowszechnianie wśród nich aktywnego stylu życia, który w konsekwencji ma wpływ na poprawę stanu zdrowia społeczeństwa. Środki zostały pozyskane w ramach konkursu marszałkowskiego – Inicjatywa sołecka w kwocie 100 tys. zł.
- Zielona Jura – wzrost wykorzystania energii w gminach Olsztyn, Przyrów, Dąbrowa Zielona. W 2023 r. udało się pozyskać dodatkowe środki w wysokości 1 304 678,55 na wykonanie instalacji fotowoltaicznej na 71 posesjach łącznie, w tym 29 instalacji znajduje się w naszej gminie. Zadanie zostało zakończone w grudniu.
- Rozświetlamy Polskę - przedmiotem inwestycji jest modernizacja istniejącego na terenie gminy Olsztyn oświetlenia nieenergooszczędnego zewnętrznego ulicznego w ilości 220 szt. Na terenie gminy Olsztyn dominująca część oświetlenia została już wymieniona. Do wymiany pozostały 193 szt. należące do Gminy oraz 27 szt. będących własnością Tauron S.A., które są potwierdzone stosownym oświadczeniem. Oświetlenie to bazuje na przestarzałych technologiach, pochłaniających dużą ilość energii elektrycznej w stosunku do opraw najnowszej generacji. Jednocześnie charakteryzuje się zniekształceniem barw i kształtów oświetlanego obszaru, migotaniem światła lub brakiem działania ze względu na liczne awarie, co przyczynia się do zmniejszenia bezpieczeństwa ruchu na drogach. Z Rządowego Funduszu Polski Ład pozyskano na zadanie 334 400,00 zł.
- Budowa windy - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał Miastu i Gminie Olsztyn 550 tys. zł na budowę windy w budynku Urzędu przy placu Piłsudskiego 10. Winda obsłuży wszystkie poziomy: wejścia, salę narad oraz pierwsze i drugie piętro. Winda będzie uniwersalna i przystosowana

do potrzeb osób ze wszystkimi rodzajami niepełnosprawności, w tym z ograniczeniami w poruszaniu się, osobom starszym oraz z niepełnosprawnością zmysłu wzroku i słuchu.

- Budowa drogi gminnej położonej w miejscowości Olsztyn, ul. Bukowa - projekt przewiduje budowę jezdni (szer. 6 m), chodników (2 m), trasy rowerowej (2 m), kanału technologicznego, kanalizacji i oświetlenia. Termin realizacji to 12 miesięcy od podpisania umowy, czyli do połowy przyszłego roku inwestycja powinna być zakończona. Droga o długości prawie 600 m łączy ul. Mstowską (kierunek na wschód) z drogą powiatową na Turów. Projekt przewiduje zabudowę 17 latarni oraz dedykowane doświetlenie przejść dla pieszych. Zadanie dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 1 591 000,00 zł.
- Ścieżka rowerowa do Biskupic - ponad 2 kilometrowa nowa ścieżka rowerowa od parkingu pod Sokolimi Górą do Biskupic będzie realizowana przez Miasto i Gminę Olsztyn oraz Powiat Częstochowski, dzięki środkom pozyskanym z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wspólnie przygotowany wniosek do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach przez Olsztyn oraz Powiat otrzymał dofinansowanie w wysokości 1 840 800,00 zł, co stanowić powinno ok. 80 proc. kosztów inwestycji. Nowy odcinek trasy rowerowej łączy się z obecnie rozpoczynającą się budową drogi wraz ze ścieżką rowerową z Biskupic do Choronia w gminie Poraj. W wyniku realizacji zadania powstanie regionalna trasa rowerowa łącząca Częstochowę z powiatami częstochowskim i myśkowskim.

W ramach **Rocznego Programu Współpracy Gminy Olsztyn z Organizacjami Pozarządowymi w 2023** r. przeprowadzono otwarte konkursy ofert, w następujących działaniach:

- a) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- b) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, działalności na rzecz dzieci i młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- c) na rzecz osób w wieku emerytalnym.

Na przedmiotowe konkursy wpłynęło łącznie 12 ofert, dofinansowanie wyniosło łącznie 245 000,00 zł.

5.2 Fundusz sołecki

W 2023 r. wielkość poniesionych wydatków w ramach funduszu sołeckiego w budżecie Miasta i Gminy Olsztyn wyniosła łącznie **505 950,71** zł.

Realizacja zadań w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco:

1. **BISKUPICE NOWE:**

- Dopuszenie OSP Biskupice,
- Wyposażenie świetlicy w Szkole Podstawowej w Biskupicach,
- Zagospodarowanie wiejskiego terenu wypoczynku i rekreacji,
- Zakup sprzętu nagłaśniającego,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych.

2. **BISKUPICE:**

- Wspieranie prawidłowego rozwoju uczniów w Szkole Podstawowej w Biskupicach,
- Organizacja zajęć w świetlicy,
- Dopuszenie Szkoły Podstawowej w Biskupicach,
- Wykonanie dokumentacji projektowej chodnika przy ul. Chorońskiej w Biskupicach,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych oraz spotkań integracyjnych,
- Zakup namiotu promocyjnego z wyposażeniem,
- Remont remizy OSP w Biskupicach,
- Zakup umundurowania dla strażaków OSP w Biskupicach.

3. **BUKOWNO:**

- Zakup i montaż urządzeń rekreacyjnych i infrastruktury placu zabaw przy świetlicy środowiskowej w Bukownie,
- Dopuszenie świetlicy środowiskowej.

4. **KRASAWA:**

- Wydanie książki na temat historii parafii i wsi Zrębice,
- Organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- Rozbudowa garażu OSP w Zrębicach.

5. **KUSIĘTA:**

- Doposażenie altanki nad Jeziorkiem Krasowym,
- Montaż monitoringu przy Jeziorku Krasowym,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych,
- Organizacja zajęć w świetlicy,
- Doposażenie OSP w Kusiętach,
- Uzbrojenie boiska gminnego w prąd,
- Organizacja wycieczki szkolnej uczniów Szkoły Podstawowej w Kusiętach,
- Doposażenie Szkoły Podstawowej w Kusiętach,
- Prace porządkowe przy Jeziorku Krasowym.

6. **ODRZYKOŃ :**

- Zagospodarowanie terenu gminnego w Sołectwie Odrzykoń, stanowiące kolejny etap realizacji zadania,
- Zakup i montaż oprawy oświetlenia ulicznego na ulicy Konwaliowej,
- Zakup sprzętu sportowego dla uczestników turniejów w badmintonie.

7. **OLSZTYN:**

- Poprawa stanu dróg gminnych,
- Doposażenie OSP Olsztyn,
- Zakup sprzętu sportowego oraz strojów sportowych dla uczestników turniejów piłkarskich,
- Doposażenie Gminnego Przedszkola w Olsztynie,
- Doposażenie Szkoły Podstawowej w Olsztynie,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych,

- Zakup sprzętu sportowego oraz strojów sportowych dla uczestników turniejów Taekwon-do,
- Zakup sprzętu sportowego dla uczestników turniejów Badmintona,
- Zakup elementów strojów reprezentacyjnych dla Chóru w Olsztynie,
- Organizacja wydarzeń kulturalno-edukacyjnych,
- Zakup materiałów i usług promujących gminę i sołectwo,
- Wykonanie tablicy pamiątkowej.

8. **PRZYMIŁOWICE:**

- Doposażenie świetlicy w Przymiłowicach,
- Zakup wiaty, ławek i koszy,
- Zakup strojów reprezentacyjnych dla KGW oraz organizacja uroczystości kulturalnych dla mieszkańców Przymiłowic,
- Organizacja Dnia Dziecka i spotkania przy choince,
- Organizacja pikniku rodzinnego w Przymiłowicach,
- Zakup materiałów i usług dla poprawy wizerunku sołectwa,
- Dofinansowanie oddziału przedszkolnego w Przymiłowicach,
- wymiana piłkochwyłów i siatek na bramki na boisku w Przymiłowicach,
- Zakup art. remontowych i doposażenie pomieszczeń użytkowych przez OSP Przymiłowice,
- Zakup sprzętu i wyposażenia dla OSP Przymiłowice.

SKRAJNICA:

- Aktywizacja mieszkańców poprzez organizację spotkań i kultywowanie tradycji,
- Zagospodarowanie terenu wokół Domu Ludowego oraz zakup wyposażenia do Domu Ludowego,
- Bieżące utrzymanie Domu Ludowego oraz terenu przyległego.

TURÓW:

- Zakup paliwa opałowego do świetlicy środowiskowej w Turowie,
- Zakup namiotu promocyjnego,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych,
- Modernizacja remizy OSP w Turowie,
- Remont oraz doposażenie remizy OSP w Turowie.

11. **ZRĘBICE PIERWSZE:**

- Modernizacja placu zabaw przy oddziale przedszkolnym,
- Dopuszczenie oddziału przedszkolnego w Zrębicach oraz zakup ekranu interaktywnego,
- Rozbudowa garażu OSP w Zrębicach,
- Organizacja spotkań i podtrzymanie tradycji wiejskiej w okresie poźniwnym,
- Organizacja spotkań okolicznościowych mieszkańców.

12. **ZRĘBICE DRUGIE:**

- Organizacja spotkań okolicznościowych dla mieszkańców,
- Dopuszczenie siedziby KGW "Zrębianski" w system multimedialny,
- Rozbudowa garażu OSP w Zrębicach.

5.3. Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Miasta i Gminy Olsztyn działa 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, 2 jednostki OSP Olsztyn i OSP Zrębice włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego. W 2023 r.

Miasto i Gmina Olsztyn udzieliła dotacji na zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

OSP Przymiłowice

- Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych:

- ✓ aparat powietrzny nadciśnieniowy - **8600,00 zł.**

OSP Olsztyn

- Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych:

- ✓ buty specjalne skórzane, agregat prądotwórczy - **1600,00 zł,**
- ✓ Quad - **12000,00 zł,**
- ✓ uzupełnienie sprzętu ratownictwa technicznego (łańcuch do rozpieracza ramieniowego, zestaw nasadek do rozpieracza kolumnowego, zestaw stabilizacji typu AiB) - **7500,00 zł.**

OSP Zrębice

- Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych:

✓ Quad – **30000,00 zł**

- Zakup samochodu ciężkiego ratowniczo-gaśniczego – **448 938,00 zł.**

OSP Turów

- Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych (radiotelefon przenośny, detektor prądu przemiennego, detektor do pomiaru stężeń tlenu i tlenu) - **1000,00 zł**

- Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego w zakresie doposażenia i zapewnienia gotowości Młodzieżowym Drużynom Pożarniczym:

✓ mundur koszarowy, buty, hełmy – **1000,00 zł.**

OSP Kusięta

- Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych:

✓ buty strażackie – **850,00 zł.**

Rozdział 6. Informacje inwestycyjne

6.1. Zamówienia publiczne

W 2023 roku przeprowadzono 22 postępowania o udzielenie zamówień publicznych. Siedemnaście postępowań prowadzono w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 ust.1 ustawy pzp oraz pięć postępowań powyżej progów unijnych prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego.

Klasyfikacja postępowań prowadzonych w ubiegłym roku według rodzaju zamówień przedstawia się następująco: 6 postępowań na roboty budowlane, 3 postępowania w formule zaprojektuj i wybuduj, 8 postępowań na usługi, a 5 postępowań na dostawy. W wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych wybrano wykonawcę zadania: „Budowa basenu wraz z niezbędną infrastrukturą w miejscowości Olsztyn-etap I” oraz „Budowy dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii”, zadań współfinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych. Ponadto w zeszłym roku podpisano umowę

z wykonawcą usługi świadczenia odbioru odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Olsztyn na okres dwóch lat. W wyniku rozstrzygnięcia postępowań prowadzonych w trybie przetargów nieograniczonych – postępowania powyżej progów unijnych wybrano wykonawców, którzy zrealizowali dostawę i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii w ramach realizacji projektu „Zielona Jura – wzrost wykorzystania OZE w gminach Olsztyn, Przyrów, Dąbrowa Zielona”, udało się zamontować na terenie Miasta i Gminy Olsztyn: 171 instalacji fotowoltaicznych, 71 instalacji solarnych, 35 pomp ciepła i 12 piecy na pelet/biomasę.

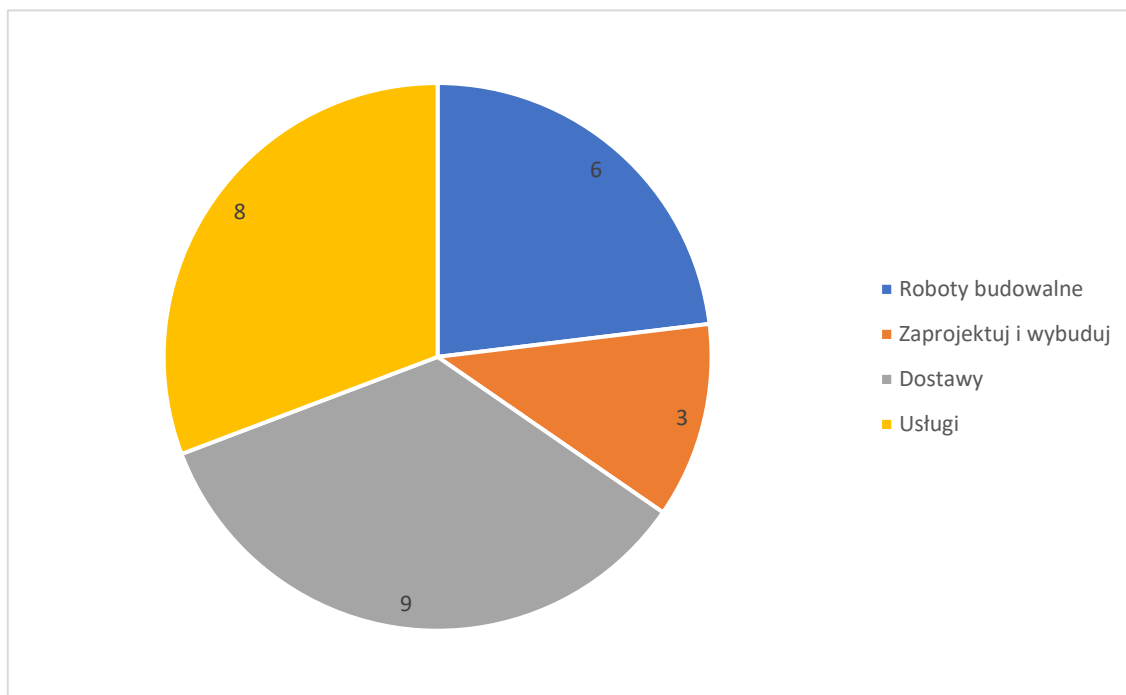
Tabela 8. Struktura zamówień publicznych

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań o udzielenie zamówienia	Tryb udzielenia zamówienia
Roboty budowlane	6	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt.1 ustawy pzp
Formuła zaprojektuj i wybuduj	3	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt.1 ustawy pzp
Dostawy	2	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt.1 ustawy pzp
Dostawy	3	Przetarg nieograniczony na podstawie art. 132 ustawy pzp
Usługi	6	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt.1 ustawy pzp
Usługi	2	Przetarg nieograniczony na podstawie art. 132 ustawy pzp.

Źródło: Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych Miasta i Gminy Olsztyn

6.2. Inwestycje

Wykres 2. Zamówienia publiczne w 2023 roku

Źródło: Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych Miasta i Gminy Olsztyn

Realizacja inwestycji

W 2023 r. zrealizowano następujące zadania inwestycyjne, których streszczenie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Wykaz inwestycji Miasta i Gminy Olsztyn w 2023 r.

Lp	Nazwa zadania	Zakres robót, opis	Wartość wydatków zrealizowanych w roku 2023 Kwota brutto (w zł)
1	Budowa wodociągu w Olsztynie ul. Amonitowa	Budowa wodociągu ul. Amonitowa w Olsztynie realizowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A Oddział w Częstochowie, współfinansowanie zadania w kwocie 149 988,35 zł	149 988,35

2	Budowa kanalizacji w Olsztynie ul. Słowackiego i ul. Miłosza	Budowa kanalizacji sanitarnej w Olsztynie ul. Słowackiego i ul. Miłosza, wybudowano sieć kanalizacji grawitacyjnej PCV $\varnothing$ 200– 1 073,37 mb, sieć kanalizacji PCV $\varnothing$ 160 – 117,81 mb, sieć kanalizacji tłocznej $\varnothing$ 100 PE – 409,82 mb oraz przepompowanie ścieków wraz z zasilaniem wodnym i elektrycznym	1 829 416,42
3	Projekt obejmujący przebudowę i rozbudowę oczyszczalni ścieków	Dokumentacja projektowa przebudowy i rozbudowy oczyszczalni, projekt realizowany przez PWiK Częstochowa, koszty porywane zgodnie z zawartym porozumieniem	25 707,00
4	Budowa trasy rowerowej w ciągu Regionalnej Trasy Rowerowej (RTR) na odcinku Zrębice, Krasawa-Gmina Olsztyn, Suliszowice, Jarosłów - Gmina Żarki	Zakończenie realizacji robót budowlanych trasy rowerowej Zrębice, Krasawa – Gmina Olsztyn przez firmę PHU LARIX sp. z o.o. z Lublińca. Trasa realizowana w trzech odcinkach: odcinek na terenie Krasawy, ul. Żareckiej i ul. Głównej. Całkowita dł. trasy 5,62 km.	767 590,00
5	Budowa trasy rowerowej na terenie Gminy Olsztyn-kierunek Kusięta-Jeziorko Krasowe – do granic gminy Mstów	Kontynuacja opracowania dokumentacji projektowej trasy rowerowej, ustalenia przebiegu trasy z PZD , uzyskanie decyzji środowiskowej	111 930,00
6	Przebudowa dróg gminnych	Przebudowa dróg gminnych,	0,00

		nie wydatkowano środków w 2023 roku	
7	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej 1012 S w miejscowości Biskupice ul. Krótka i ul. Zrębska	Opracowanie dokumentacji projektowej	51 999,97
8	Budowa chodnika wzdłuż drogi gminnej w miejscowości Biskupice ul. Chorońska	Opracowanie dokumentacji projektowej	63 935,40
9	Budowa dróg gminnych w celu skomunikowania nowego osiedla w miejscowości Olsztyn z centrum i drogami wyższej kategorii	Wybrano wykonawcę zadania, opracowano dokumentację projektową, zaplanowano rozpoczęcie robót budowlanych w 2024 roku, wydatkowanie środków zaplanowano w 2024 roku. Zadanie dofinansowane z Rządowego Programu Polski Ład Program Inwestycji Strategiczych	0,00
10	Budowa ul. Słowackiego i ul. Miłosza w miejscowości Olsztyn	Budowa ul. Słowackiego o dł. 836,70 mb, nawierzchnia asfaltowa, chodnik jednostronny z kostki brukowej, ścieżka rowerowa o szer. 2,00 m o nawierzchni asfaltowej, Budowa ul. Miłosza o dł. 246.13 mb, jednostronny chodnik z kostki brukowej oraz ścieżka rowerowa o szer. 2,00 m - nawierzchnia asfaltowa, kanał technologiczny o dł. 1126 mb Zadanie dofinansowane z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład:	3 813 311,07

		Program Inwestycji Strategicznych.	
11	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn	Nie wydatkowano środków	0,00
12	Budowa drogi gminnej na odcinku w miejscowości Biskupice (gmina Olsztyn) do granic miejscowości Choroń (gmina Poraj)	Podpisano umowę z wykonawcą zadania, opracowano dokumentację projektową, rozpoczęcie robót w 2024 r. Zadanie dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg.	2 435,40
13	Budowa drogi gminnej ul. Konopnickiej w Olsztynie	Budowa drogi gminnej w Olsztynie dł. 286,9 mb, nawierzchnia tłuczniowa	219 440,18
14	Projekty budowy i przebudowy dróg	Opracowanie projektów przebudowy dróg gminnych	102 951,00
15	Przebudowa drogi do gruntów rolnych w m. Skrajnica do skrzyżowania z ul. Gwiazdą dz. nr 51 obr. Skrajnica	Przebudowa drogi gminnej dł. 553 m, szer. 5,00 m – drogi dojazdowej do gruntów rolnych. Zadanie dofinansowane z FOGR	529 662,83
16	Wykup gruntów pod drogi gminne	Wykup gruntów pod drogi gminne	51 580,00
17	Projekt na modernizację budynku usługowego w Olsztynie Pl. Piłsudskiego 7/8	Opracowanie dokumentacji przebudowy schodów, nie wydatkowano środków	00,00
18	Projekt budowy windy w budynku Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn	Opracowanie dokumentacji projektowej windy w budynku Urzędu	34 440,00
19	Budowa windy wewnętrznej	Uzgodnienie projektu z Urzędem Dozoru Technicznego	348,00

	w budynku Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn		
20	Zakup serwera do systemu obiegu dokumentów PowerEgde R340 MLK Motherboard w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	Zakup serwera do systemu obiegu dokumentów PowerEgde R340 MLK Motherboard	41 820,00
21	Zakup programu do zarządzania podatnością komputerów w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	Zakup programu do zarządzania podatnością komputerów	19 001,00
22	Rozbudowa garażu OSP w Zrębicach	Rozpoczęcie realizacji robót budowlanych budowy garażu przy OSP w Zrębicach, wykonanie fundamentów budynku, wymurowanie ścian, zakończenie prac zaplanowano na kwiecień 2024	326 729,49
23	Dotacja na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Zrębicach	Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Osp Zrębice. Koszt samochodu 1 648 938,00 zł	948 938,00
24	Dotacja na zakup quada dla OSP Zrębice	Dotacja na zakup quada dla OSP Zrębice	30 000,00
25	Dotacja na zakup quada dla OSP Olsztyn	Dotacja na zakup quada dla OSP Olsztyn	12 000,00
26	Modernizacja remizy OSP w Turowie oraz zagospodarowania terenu przy remizie OSP Turów	Modernizacja remizy OSP w Turowie oraz zagospodarowania terenu przy remizie OSP Turów	51 187,58
27	Modernizacja placu zabaw przy oddziale przedszkolnym w Zrębicach	Modernizacja placu zabaw przy oddziale przedszkolnym w Zrębicach	127 000,00

28	Odwodnienie zewnętrzne Gminnego Przedszkola w Olsztynie	Wykonanie odwodnienia zewnętrznego budynku Gminnego Przedszkola w Olsztynie	199 985,00
29	Zielona Jura – wzrost wykorzystania OZE w gminach Olsztyn, Przyrów, Dąbrowa Zielona	Zielona Jura – wzrost wykorzystania OZE w gminach Olsztyn, Przyrów, Dąbrowa Zielona” zamontowanie na terenie Miasta i Gminy Olsztyn: 171 instalacji fotowoltaicznych, 71 instalacji solarnych, 35 pomp ciepła i 12 piecy na pelet/biomasę	6 187 481,81
30	Budowa oświetlenia drogowego na ul. Słowackiego i ul. Miłosza w Olsztynie	Budowa oświetlenia ulicznego ul. Miłosza i ul. Słowackiego – słupy oświetlenia 7 m – 14 szt., słupy oświetlenia 7 m z dodatkowymi wysięgnikiem 5,5 m – 24 szt., słupy oświetlenia 5 m – 12 szt., linia kablowa – 1392 m	422 997,00
31	Modernizacja oświetlenia ulicznego ul. Szeroka w Przymiłowicach	dobudowa 3 lamp oświetlenia ulicznego	41 574,00
32	Projekty na budowę oświetlenia w gminie	Nie wydatkowano środków	0,00
33	Zagospodarowanie terenu w Biskupicach na cele sportu i rekreacji	Wykonanie zagospodarowania terenu na cele sportu i rekreacji, zadanie realizowane przez stowarzyszenie Sokół	154 240,00
34	Zagospodarowanie terenu gminnego w Sołectwie Odrzykoń	Wykonanie utwardzenia chodników i zjazdu w ramach zagospodarowania terenu gminnego w Sołectwie Odrzykoń,	26 226,15

		dokończenie prac w 2024 roku	
35	Zakup i montaż urządzeń rekreacyjnych i infrastruktury placu zabaw w Bukownie	Zakup i montaż urządzeń rekreacyjnych i infrastruktury placu zabaw w Bukownie	29 340,00
36	Montaż i przebudowa rzeźby balansującej w Olsztynie	Montaż i przebudowa rzeźby balansującej na ul. Zamkowej w Olsztynie	16 050,00
37	Zakup iluminacji świątecznej (ramka bombka)	Zakup iluminacji świątecznej ramka bombka na płytę Rynku	12 988,80
38	Uzbrojenie boiska gminnego w prąd w Kusiętach	Opracowanie dokumentacji projektowej, zakup podstawowego osprzętu	9 757,98
39	Budowa basenu wraz z niezbędną infrastrukturą w miejscowości Olsztyn-Etap I	Wybrano wykonawcę, zadania, opracowano dokumentację projektową budynku basenu w Olsztynie, rozpoczęto roboty budowlane , zakończenie I etapu budowy lipiec 2024	90 315,28
40	Przebudowa szatni na boisku sportowym	Opracowanie dokumentacji technicznej przebudowy szatni na boisku sportowym , realizacja zadania zaplanowana na rok 2024	0,00

Źródło: Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Gminy Olsztyn

W 2023 roku zrealizowane zostały wydatki inwestycyjne na kwotę 16 502 368,93 zł.

Na rozwój infrastruktury:

- drogowej wydatkowano kwotę 5 663 256,45 zł, co stanowi 34.3% wydatków inwestycyjnych ogółem,
- wodociągowej i kanalizacji wydatkowano kwotę 2 005 111,77 zł, co stanowi 12,2% wydatków inwestycyjnych ogółem,

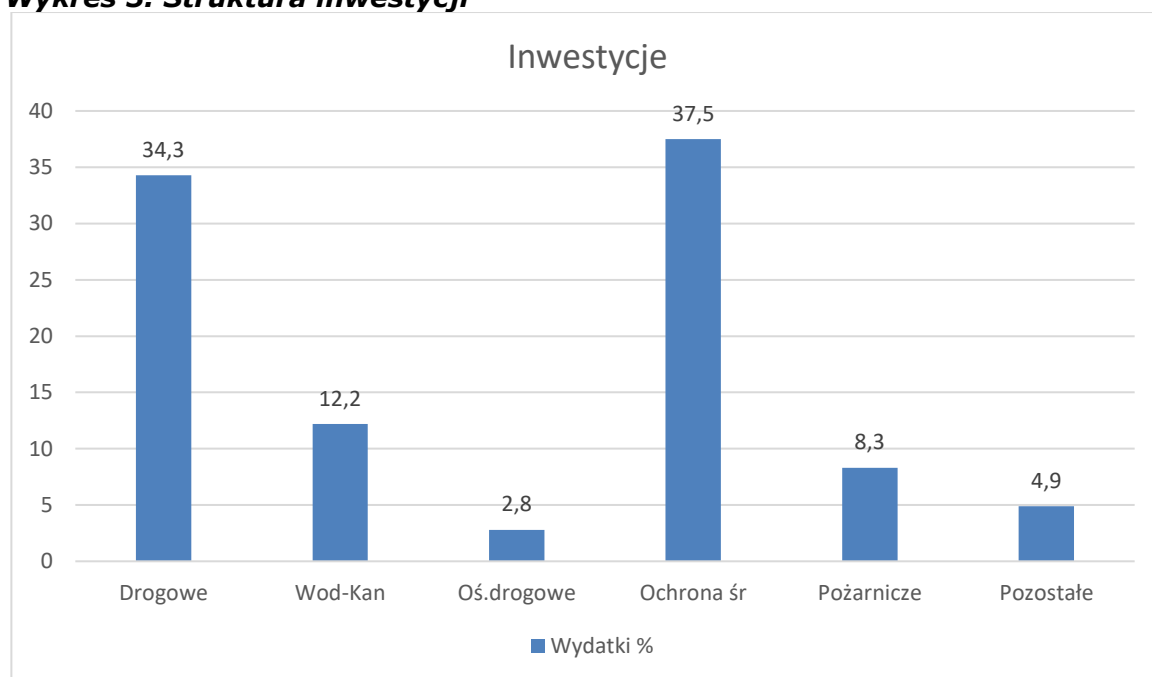
- oświetlenia drogowego wydatkowano kwotę 464 571,00 zł , co stanowi 2,8% wydatków inwestycyjnych ogółem,
- w zakresie poprawy ochrony przeciwpożarowej wydatkowano kwotę 1 368 855,07 zł, co stanowi 8,3% wydatków inwestycyjnych ogółem,
- w zakresie ochrony środowiska wydatkowano kwotę 6 187 481,81 zł, co stanowi 37,5% wydatków inwestycyjnych ogółem.

Pozostałe wydatki stanowią kwotę 813 092,83 zł – co stanowi 4,9% wydatków inwestycyjnych ogółem.

Największe nakłady inwestycyjne zostały poniesione na ochronę środowiska w kwocie 6 187 481,81 zł oraz budowę i przebudowę dróg gminnych, w kwocie 5 663 256,45 zł.

Strukturę wydatków inwestycyjnych przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 3. Struktura inwestycji

Źródło: Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

Rozdział 7. Gospodarka nieruchomościami

7.1. Obrót nieruchomościami gminnymi

Środki finansowe uzyskiwane ze sprzedaży gminnych gruntów i nieruchomości, stanowią część dochodów budżetowych gminy. W 2023 r. sprzedano 2 działki o łącznej powierzchni 0.0492 ha.

W celu realizacji zadań własnych gminy w 2023 roku, nabyto 72 działki o łącznej powierzchni 3.5535 ha. W przeważającej części, służą one celom drogowym.

Na dzień 31.12.2023 r. Gmina posiada 4,3258 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego, stanowią dodatkowy stały dochód Gminy. Gmina osiąga również coroczne dochody z opłat czynszowych z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy, których stan na 31.12.2023 r. wynosił: 73 umowy dzierżawy na grunty rolne o powierzchni ogólnej około 94,9765 ha, 14 umów najmu i dzierżawy pod działalność gospodarczą. Ponadto zawartych jest 21 umów użyczenia oraz wydanych 8 decyzji dotyczących trwałego zarządu.

Miasto i Gmina Olsztyn posiada pięć lokali mieszkalnych o ogólnej powierzchni 185 m², w tym jeden jest wynajęty na czas nieokreślony, a jeden jest oddany w użyczenie na czas określony. Dwa lokale są usytuowane w Szkole Podstawowej w Biskupicach, dwa w budynku Ośrodka Zdrowia w Zrębicach i jeden przy Świetlicy Środowiskowej w Bukownie.

7.2. Mienie komunalne

Mieniem komunalnym, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. Zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami, do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Miasto i Gmina Olsztyn na bieżąco sprawuje nadzór nad mieniem gminnym poprzez wykonywanie wszelkiego rodzaju remontów i napraw np. budynków gminnych, placów zabaw, obiektów małej architektury oraz dba o ich wygląd i estetykę.

Poniziej przedstawiono zasób nieruchomości Miasta i Gminy Olsztyn wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w odniesieniu do rodzaju zasobu gruntów stanowiących zasób nieruchomości Miasta i Gminy Olsztyn.

Tabela 10. Zasób nieruchomości Miasta i Gminy Olsztyn

Obręb	Rodzaj zasobu	Ilość	Łączna powierzchnia [m ²]	Łączna cena
Jednostka ewidencyjna: OLSZTYN MIASTO				
OLSZTYN	Zasób gm.	895	1076112	24 397 229,66
	Zasób gm - trwały zarząd	5	25270	2 171 191,00
	Zasób gm - użyczenie	5	20002	800 080,00
	Zasób gm - uż. wieczyste	2	661	56 800,00
	Zasób gm - dzierżawa	11	51872	103 744,00
	RAZEM: [Jednostka ewidencyjna: Olsztyn Miasto]	918	1173917	27 529 044,66
Jednostka ewidencyjna: OLSZTYN GMINA				
BISKUPICE	Zasób gm.	147	220678	3 941 338,22
	Zasób gm - trwały zarząd	1	10752	83 650,00
	Zasób gm - użyczenie	2	3009	120 360,00
	Zasób gm - dzierżawa	21	196160	569 949,00
	RAZEM:	171	430599	4 715 297,22
BUKOWNO	Zasób gm.	121	868422	2 931 573,50
	Zasób gm - dzierżawa	5	43004	90 405,00
	RAZEM:	126	911426	3 021 978,50
KRASAWA	Zasób gm.	7	16563	296 072,00
	Zasób gm - dzierżawa	1	37671	37 671,00
	RAZEM:	8	54234	333 743,00
KUSIĘTA	Zasób gm.	86	155524	1 310 528,90
	Zasób gm - trwały zarząd	2	24128	210 215,00
	Zasób gm - użyczenie	2	1590	47 700,00
	Zasób gm - dzierżawa	7	30677	41 987,00
	RAZEM:	97	211919	1 610 430,90
PRZYMIŁOWICE	Zasób gm.	158	420731	2 808 412,43
	Zasób gm - użyczenie	1	2920	116 800,00
	Zasób gm - uż. wieczyste	3	3047	120 672,84
	Zasób gm - dzierżawa	6	25220	32 340,00
	RAZEM:	168	451918	3 078 225,27
SKRAJNICA	Zasób gm.	123	82305	598 376,00
	RAZEM:	123	82305	598 376,00

TURÓW	Zasób gm.	68	107219	1 105 452,00
	Zasób gm - trwały zarząd	1	34091	242 742,00
	Zasób gm - użyczenie	1	6300	126 000,00
	Zasób gm - dzierżawa	16	282991	424 489,00
	RAZEM:	86	430601	1 898 683,00
ZRĘBICE I	Zasób gm.	129	77635	1 964 656,50
	Zasób gm - trwały zarząd	1	15953	241 847,00
	Zasób gm - użyczenie	3	5730	229 200,00
	Zasób gm - dzierżawa	4	29395	122 444,00
	RAZEM:	137	128713	2 558 147,50
ZRĘBICE II	Zasób gm.	14	5594	92 338,50
	Zasób gm - dzierżawa	1	75920	113 880,00
	RAZEM:	15	81514	206 218,50
RAZEM: [Jednostka ewidencyjna: Olsztyn Gmina]		931	2783229	18 021 099,89
RAZEM: Jednostki ewidencyjne: OLSZTYN MIASTO I OLSZTYN GMINA		1849	3957146	45 550 144,55

Źródło: Referat Nieruchomości i Drogownictwa Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

Następna tabela przedstawia zestawienie zbiorcze gruntów stanowiących zasób nieruchomości Miasta i Gminy Olsztyn z podziałem na sposób ich zagospodarowania.

Tabela 11. Zestawienie gruntów Miasta i Gminy Olsztyn

Obręb	Forma zagospodarowania	Ilość	Łączna powierzchnia [m ²]	Łączna cena
Jednostka ewidencyjna: OLSZTYN MIASTO				
OLSZTYN	Pasy drogowe	678	470314	18790399,00
	Parkingi i garaże	3	3301	264080,00
	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	14	37279	3413913,00
	Infrastruk.techniczna (komunalna)	11	38107	1115658,06
	Infrastruk.techniczna (pozostała)	1	877	1754,00
	Inne obiekty gminne	8	4052	35388,00
	Zieleń urządzona	1	2697	21576,00
	Zieleń nieurządzona	2	2521	20168,00
	Las	32	180639	458315,60
	Strefy ochronne	6	12752	25494,00

	Nieżytki	41	80752	170504,00
	Inne	38	69831	1339954,00
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	37	112014	367188,00
	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	25	122289	238352,00
	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	18	25036	1152405,00
	RAZEM: [Jednostka ewidencyjna: Olsztyn Miasto]	918	1173917	27 529 044,66
Jednostka ewidencyjna: OLSZTYN GMINA				
BISKUPICE	Pasy drogowe	125	122906	2918159,61
	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	3	13761	204010,00
	Inne	5	17452	669726,00
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	28	224774	413839,50
	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	2	4340	6510,00
	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	7	45826	501512,11
	Wody stojące - stawy, rowy	1	1540	1540,00
	RAZEM:	171	430599	4 715 297,22
BUKOWNO	Pasy drogowe	86	97648	1374864,00
	Las	3	530800	796200,00
	Inne	8	20992	54742,50
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	19	118216	334250,00
	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	125020	187530,00
	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	9	18750	274392,00
	RAZEM:	126	911426	3 021 978,50
KRASAWA	Pasy drogowe	5	16163	288072,00
	Inne	2	400	8000,00
	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	37671	37671,00
	RAZEM:	8	54234	333 743,00
KUSIĘTA	Pasy drogowe	31	24020	565093,65
	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	3	6840	171915,00

	Infrastruk.techniczna (komunalna)	9	1426	42780,00
	Infrastruk.techniczna (pozostała)	1	371	371,00
	Inne obiekty gminne	2	19536	96000,00
	Inne	27	49853	132004,25
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	18	75402	98112,00
	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	4	20994	149957,00
	Wody stojące - stawy, rowy	2	13477	354198,00
	RAZEM:	97	211919	1 610 430,90
PRZYMIŁOWICE	Pasy drogowe	76	80749	1881253,00
	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	1	2920	116800,00
	Infrastruk.techniczna (komunalna)	2	222	10297,62
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	42	108599	448178,00
	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	6	247890	370855,00
	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	2	1047	23220,00
	Ścieżka rowerowa	39	10491	227621,65
	RAZEM:	168	451918	3 078 225,27
SKRAJNICA	Pasy drogowe	118	17918	433009,00
	Las	1	4070	4070,00
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	2	4230	2145,00
	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	4194	20259,00
	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	1	51893	138893,00
	RAZEM:	123	82305	598 376,00
TURÓW	Pasy drogowe	55	63916	878396,00
	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	4	40663	371832,00
	Las	1	2920	4380,00
	Inne	2	7599	11336,00
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	17	278641	417968,00
	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	2	9910	14865,00

	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	5	26952	199906,00
	RAZEM:	86	430601	1 898 683,00
ZRĘBICE I	Pasy drogowe	117	46715	1662370,50
	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	6	23672	550607,00
	Inne	2	3930	7355,00
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	6	33586	128730,00
	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	16190	24285,00
	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	5	4620	184800,00
	RAZEM:	137	128713	2 558 147,50
ZRĘBICE II	Pasy drogowe	14	5594	92338,50
	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	75920	113880,00
	RAZEM:	15	81514	206 218,50
RAZEM: [Jednostka ewidencyjna: Olsztyn Gmina]		931	2783229	18 021 099,89
RAZEM: Jednostki ewidencyjne: OLSZTYN MIASTO I OLSZTYN GMINA		1849	3957146	45 550 144,55

Zródło: Referat Gospodarki Komunalnej i Nieruchomości Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

7.3. Gospodarka przestrzenna

W zakresie gospodarki przestrzennej w 2023 r. nie zmieniła się powierzchnia pokrycia gminy planami miejscowymi (99%). Obowiązującym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn, przyjęte Uchwałą Nr XV/141/2012 Rady Gminy Olsztyn z dnia 28 czerwca 2012 r. z późniejszymi zmianami.

Na obszarze Miasta i Gminy Olsztyn obowiązuje 40 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stanowiących podstawę planowania przestrzennego w gminie. W 2023 r. prowadzone były prace planistycznie dotyczące 7 planów miejscowych oraz 4 zmian Studium Uwarunkowań i Kierunków

Zagospodarowania Przestrzennego. W wyniku wejścia z dniem 24 września 2023 roku w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.1688), zakończono procedowanie Studium UiKZP.

Tabela 12. Zestawienie gruntów Miasta i Gminy Olsztyn

PROCEDOWANE DOMUMENTY PLANISTYCZNE		
lp	Nazwa dokumentu	Nr uchwały
1.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru, będącego fragmentem kompleksów lasów państwowych w miejscowości Biskupice w gminie Olsztyn	Uchwała Rady Gminy Olsztyn Nr IV/42/19 z dnia 14 maja 2019 r.
2.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego przy ulicy Piastowskiej w miejscowości Przymiłowice, w gminie Olsztyn	Uchwała Rady Gminy Olsztyn Nr IX/117/20 z dnia 25 lutego 2020 r.
3.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Olsztyn, w rejonie ulicy Karłowatej Sosny	Uchwała Rady Gminy Olsztyn Nr VII/89/19 z dnia 8 października 2019 r.
4.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Olsztyn, przy drodze powiatowej	Uchwała Rady Gminy Olsztyn Nr XIV/171/20 z dnia 27 października 2020 r.
5.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Skrajnica, gmina Olsztyn	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXV/304/22 z dnia 12 kwietnia 2022 r.
6.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie geodezyjnym Bukowno, gmina Olsztyn	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXVI/320/22 z dnia 26 maja 2022 r.
7.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w mieście Olsztyn, przy ul. Kazimierza Wielkiego	Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXVII/333/22 z dnia 5 lipca 2022 r.
8.	zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - terenów zlokalizowanych w miejscowości Olsztyn i Turów	Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XIV/172/20 z dnia 27 października 2020 r.
9.	zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - terenu zlokalizowanego w mieście Olsztyn przy ul. Kazimierza Wielkiego	Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXVII/332/22 z dnia 5 lipca 2022 r.
10.	zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - obejmującą część terenów w obrębie geodezyjnym Olsztyn, w rejonie	Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXVI/319/22 z dnia 26 maja 2022 r.

	ulicy Karlińskiego	
11.	zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - obejmującą część terenów w rejonie ulicy Jarzębinowej i ulicy Storczykowej w mieście Olsztyn	Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXVIII/345/22 z dnia 27 września 2022 r.

Źródło: Referat Urbanistyki Transportu i Utrzymania Infrastruktury Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

12 grudnia 2023 r. Rada Miejska w Olsztynie przyjęła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego przy ulicy Piastowskiej w miejscowości Przymiłowice, w gminie Olsztyn, względem którego wszczęto postępowanie nadzorcze, oraz podjęła 5 uchwał o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego:

- Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXXV/416/23 z dnia 12 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w rejonie ulic: Szkolnej, Zbożowej i Polnej, w miejscowości Biskupice,
- Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXXV/417/23 z dnia 12 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Bukowno,
- Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXXV/418/23 z dnia 12 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Kusięta w gminie Olsztyn,
- Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXXV/419/23 z dnia 12 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego na skrzyżowaniu ulic: Norwida i Miłosza w Olsztynie,
- Uchwała Rady Miejskiej w Olsztynie Nr XXXV/420/23 z dnia 12 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Przymiłowice.

Z końcem 2023 roku rozpoczęto prace zmierzające do wszczęcia procedury przetargowej, celem wyłonienia projektanta 7 planów miejscowych na terenie Miasta i Gminy Olsztyn.

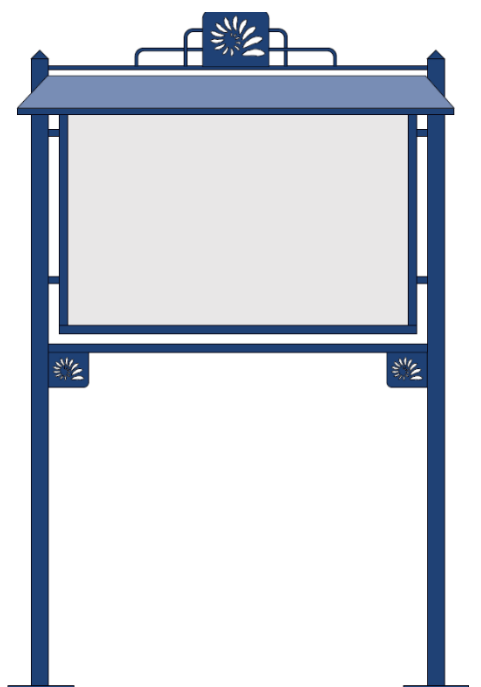
W 2023 roku uruchomiona została nowa usługa - portal mapowy, służąca publikacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze Miasta i Gminy Olsztyn, w postaci rastrowej na portalu mapowym. Usługa umożliwia przeglądanie i pobieranie uchwał miejscowych planów oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z załącznikami graficznymi.

Do Burmistrza Miasta i Gminy Olsztyn w 2023 r. wpłynęły 59 wnioski o zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn. Ponadto, na wnioski zainteresowanych wydano łącznie 344 wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zaświadczeń

o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Wydano 70 pism dotyczących gospodarki przestrzennej oraz budownictwa, w tym dotyczących przydomowych oczyszczalni ścieków. Wymieniono zabawki na placu zabaw przy świetlicy w Bukownie oraz zakupiono i zamontowano budynek gospodarczy na terenie rekreacyjnym w Biskupicach Nowych. W budynku obecnego komisariatu policji został wymieniony piec gazowy, natomiast w remizie OSP Turów z uwagi na podłączenie budynku do sieci gazowej, wyremontowana została kuchnia, zakupiono piec gazowy do kotłowni oraz patelnię, taboret i kuchnię gazową do kuchni.

Zakupiono 20 metalowych tablic informacyjnych z logotypem Miasta i Gminy Olsztyn. Nowe tablice odporne na warunki atmosferyczne, zastąpią istniejące, zniszczone drewniane tablice informacyjne zlokalizowane na terenie Miasta i Gminy Olsztyn. Będą służyć do wywieszania aktualnych informacji i ogłoszeń dotyczących gminy dla ich Mieszkańców.

Gminna tablica informacyjna

Renta planistyczna

W zakresie uregulowanym przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U.2023.977 ze zm.) w roku 2023, wydano 4 decyzje ustalające jednorazową opłatę z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, który nastąpił na wskutek uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i w związku ze zbyciem tej nieruchomości przed upływem 5 lat od daty wejścia w życie uchwalonego planu (czyli decyzję naliczającą tzw. „rentę planistyczną”), na łączną kwotę 19 120,13 zł.

Rozdział 8. Infrastruktura drogowa, oświetlenie i transport

8.1. Drogi

Infrastruktura drogowa oparta jest na:

- Drodze krajowej DK-46 o łącznej długości 12,3 km
- Sieci 12 dróg powiatowych o łącznej długości 38 km
- Drogach zlokalizowanych na terenie Miasta Olsztyn w ilości 53 dróg publicznych łącznej długości 24,027 km oraz 16 dróg wewnętrznych o łącznej długości 4,952 km
- Drogach zlokalizowanych poza obrębem Miasta Olsztyn w ilości 45 dróg publicznych łącznej długości 43,253 km oraz 32 dróg wewnętrznych o łącznej długości 13,764 km
- Przez gminę przebiega również linia kolejowa PKP (nr 61) na trasie Kielce – Fosowskie z przystankami osobowymi w miejscowościach Turów oraz Kusięta.

Infrastruktura techniczna

Na terenie gminy na obszarach przeznaczonych pod zabudowę działki budowlane mają dostęp do wody, prądu, gazu oraz infrastruktury teletechnicznej.

Łączna ilość oprav zlokalizowanych na terenie gminy wynosi 1692 oprav, z czego 570 to oprawy stanowiące własność Miasta i Gminy Olsztyn.

W roku 2023 wybudowano oświetlenie uliczne na ul. Słowackiego i ul. Miłosza w Olsztynie. Łączna ilość oprav oświetlenia ulicznego 73 szt.

Dobudowano 3 latarnie uliczne na ul. Szerokiej w m. Przymiłowice.

Zamontowano dodatkowe 16 latarni w tym 2 latarnie uliczne w miejscowości Olsztyn ul. Konwaliowa i ul. Szkolna, 12 latarni ulicznych w pasie drogi powiatowej nr 1069 Turów ul. Długa i Bukowno ul. Okupników oraz dwie latarnie na ul. Zbożowej w miejscowości Biskupice.

W roku 2023 pozyskano środki z budżetu Województwa Śląskiego na budowę ulicy bocznej od ul. Gwiazdnej w Skrajnicy dz. 51/2 w wysokości 110 400,00 zł.

W roku 2023 zrealizowano zadania dotyczące infrastruktury technicznej na łączną kwotę 1 404 423,64 zł:

- Budowa ul. Konopnickiej i ul. Mickiewicza w Olsztynie - koszt zadania 218 825,18 zł

- Budowa drogi gminnej pn. Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych – Droga w m. Skrajnica gm. Olsztyn od skrzyżowania z ulicą Gwiezdną – koszt zadania 524 742,83 zł
- Budowa oświetlenia ulicznego przy ulicy Szerokiej w m. Przymiłowice – koszt zadania 39 114,00 zł
- Remont dróg na terenie Miasta i Gminy Olsztyn – koszt zadania 621 741,63 zł.

W roku 2023 zlecono projekty dotyczące infrastruktury drogowej i technicznej na kwotę 108 855,00 zł:

- Wykonanie dokumentacji projektowej drogi gminnej położonej w miejscowości Zrębice ul. Granitowa dł. ok. 800 mb – koszt projektu 36 900,00 zł
- Budowa drogi gminnej w m. Olsztyn ul. Mickiewicza i ul. Konopnickiej – koszt projektu 34 440,00 zł
- Dokumentacja przetargowa „Przebudowa drogi gminnej ul. Combika w m. Olsztyn polegającej na budowie utwardzonych poboczy z kostki brukowej” - koszt dokumentacji 615,00 zł
- Program Funkcjonalno-Użytkowy dla zadania pn. Projekt przebudowy ul. Narcyzowej w m. Olsztyn wraz z budową infrastruktury obsługującej komunikację publiczną (centrum przesiadkowe)” – koszt dokumentacji 36 900,00 zł.

8.2. Transport publiczny

W 2023 r. na terenie Miasta i Gminy Olsztyn w dalszym ciągu funkcjonowało unikatowe w skali kraju rozwiązanie polegające na codziennym bezpłatnym transporcie publicznym w obrębie miasta i gminy. Autobusy oznaczone logiem gminy kursowały regularnie w dni powszednie i święta ze szczególnie dużą częstotliwością w godzinach szczytu.

Busy obsługujące linie komunikacyjne były niskopodłogowe, klimatyzowane, posiadały miejsce na wózek inwalidzki i dziecięcy. Jedną z najważniejszych cech nowatorskiego modelu komunikacyjnego była koordynacja transportu gminnego z podmiejską linią 58 MPK Olsztyn-Częstochowa, dzięki czemu każdy mieszkaniec gminy miał zapewnioną podróż do Częstochowy. Opisywany model komunikacji był też rozwiązaniem korzystnym ze względów finansowych, ponieważ pozwalał Miastu

i Gminie Olsztyn sięgać po dopłaty z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, co poprawiało efektywność tego rozwiązania.

Bezpłatna komunikacja gminna w 2023 r., tak jak w latach ubiegłych, składała się z 5 linii autobusowych, obsługiwanych przez nowoczesne autobusy o pojemności 42 miejsc (15 miejsc siedzących i 27 stojących). Były to:

- Linia 581 Odrzykoń-Kusięta-Olsztyn
- Linia 582 Odrzykoń-Skrajnica-Olsztyn
- Linia 583 Bukowno-Turów-Przymiłowice – Olsztyn
- Linia 584 Krasawa-Zrębice-Przymiłowice – Olsztyn
- Linia 585 Biskupice Nowe - Sokole Góry - Olsztyn.

W 2023 r. ilość zrealizowanych kilometrów przez busy bezpłatnej komunikacji gminnej wyniosła 482 661,80 km, a ilość zrealizowanych kilometrów w obrębie miasta i gminy przez autobusy linii 58 – 94 936,80 km.

Całkowity koszt utrzymania linii MPK w 2023 r. wyniósł 808 426,79 zł, natomiast pięciu linii bezpłatnej komunikacji gminnej organizowanych przez UMiG Olsztyn – 1 881 535,33 zł. Miasto i Gmina Olsztyn w roku 2023 otrzymało dofinansowanie na działanie komunikacji gminnej w kwocie 1 419 970, 80 zł. Według danych pochodzących z kart drogowych w roku 2023 bezpłatną komunikacją gminną przewieziono około 270 000 pasażerów. W 2023 r. na terenie Miasta i Gminy Olsztyn rozmieszczonych było 133 przystanków autobusowych (ich lokalizacja prezentowana jest na poniższym rysunku), z czego 121 z nich obsługiwała bezpłatna komunikacja gminna.

Rysunek 7. Mapa przebiegu linii bezpłatnej komunikacji gminnej wraz ze wskazaniem lokalizacji istniejących przystanków

Źródło: Opracowanie własne

Oprócz komunikacji gminnej i komunikacji podmiejskiej w 2023 r. przez gminę przebiegały 2 linie komunikacyjne organizowane przez Powiat Częstochowski. Miasto i Gmina Olsztyn udzieliło pomocy finansowej Powiatowi Częstochowskiemu w wysokości 29 854 zł na organizację linii użyteczności publicznej przebiegających przez gminę Olsztyn.

Były to linie:

- nr 111 relacji Częstochowa Dworzec Autobusowy – Nakło,
- nr 112 relacji Częstochowa Dworzec Autobusowy – Złoty Potok.

Dodatkowo z uwagi, iż przez miejscowości Kusięta i Turów przebiega linia kolejowa relacji Częstochowa-Kielce, mieszkańcy mieli również możliwość korzystania z transportu kolejowego.

W 2023 r. Miasto i Gminę Olsztyn podjęło następujące czynności zmierzające do poprawy funkcjonowania bezpłatnej komunikacji gminnej:

- z uwagi na opóźnienia MPK, na liniach 581/582 zwiększono priorytety przesiadek w godzinach szczytu, celem zminimalizowania ryzyka braku zapewnienia przesiadki dla pasażerów wracających z Częstochowy,
- w I półroczu 2023 r. przeprowadzono gruntowne czyszczenie wszystkich 36 przeszklonych wiat autobusowych, zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Olsztyn,
- w wyniku przeprowadzonej analizy punktualności autobusów MPK oraz realizacji przesiadek, na wniosek Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn skorygowano rozkład jazdy MPK w lutym 2023 r. Czas oczekiwania autobusów MPK na Rynku w Olsztynie wydłużył się o 3 minuty w godzinach szczytu, dzięki czemu poprawiono jakość przesiadek,
- pozyskano zgodę z Urzędu Miasta Częstochowy, a następnie doposażono przystanki autobusowe dedykowane linii 58 o dodatkową informację dla pasażerów, z która wskazywała możliwości przesiadek z autobusów MPK na busy bezpłatnej komunikacji gminnej (kwiecień 2024 r.),
- we wrześniu 2023 r. z uwagi na wprowadzenie ruchu wahadłowego na ulicy Bugajskiej w Częstochowie i w tym samym spotęgowanie opóźnień na linii 58, został opracowany i wdrożony nowy rozkład jazdy bezpłatnej komunikacji gminnej, który zapewniał skomunikowanie autobusów MPK z busami bezpłatnej komunikacji gminnej,
- w 2023 roku na wnioski Mieszkańców dodano do struktury bezpłatnej komunikacji gminnej 3 nowe przystanki autobusowe (Turów, ul. Długa, Biskupice ul. Zbożowa, Przymiłowice, ul. Piastowska), a w I kwartale 2023 r. zakupiono i zamontowano nową wiatę autobusową w Przymiłowicach ul. Sokola,
- w II półroczu 2023 r. podjęto działania celem uzyskania zgody z GDDKiA na usunięcie 11 słupków granitowych na rynku w Olsztynie. Uzyskanie zgody pozwoliło usunąć słupki w styczniu 2024 r., dzięki czemu w znaczący sposób poprawiono bezpieczeństwo pasażerów wsiadających i wysiadających,
- zwrócono szczególną uwagę na poprawne działanie aplikacji "kiedyprzyjedzie.pl" (konieczność częstszego odświeżania sygnału przez dyspozytora Operatora, który zanikał w przypadku braku zasięgu),

- szczególnej kontroli poddano funkcjonowanie bezpłatnej komunikacji gminnej. Monitorowanie sytuacji w aplikacjach oraz fizycznie na rynku w Olsztynie pomogło w utrzymaniu jakości świadczonych usług. Pomocne w tym były: bieżąca kontrola nad opóźnieniami i kontakt z Operatorem PKS Tarnobrzeg oraz MPK.

Autobus bezpłatnej komunikacji gminnej

Ponadto, w ramach prac Referatu Urbanistyki, Transportu i Utrzymania Infrastruktury Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn:

- w I kwartale 2023 r. Urząd Miasta i Gminy Olsztyn sprzedał (przetarg ustny - licytacja) mienie w postaci nieużytkowanego już samochodu służbowego Volkswagen T5 Transporter m.in. przewidzianego do transportu osób niepełnosprawnych, za kwotę 40 000 zł brutto,

- w maju 2023 r. została przeprowadzona kontrola przez Śląski Urząd Wojewódzki dot. wykorzystania środków przeznaczonych na funkcjonowanie i utrzymanie bezpłatnej komunikacji gminnej w ramach Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Rzeczowa realizacja zadania

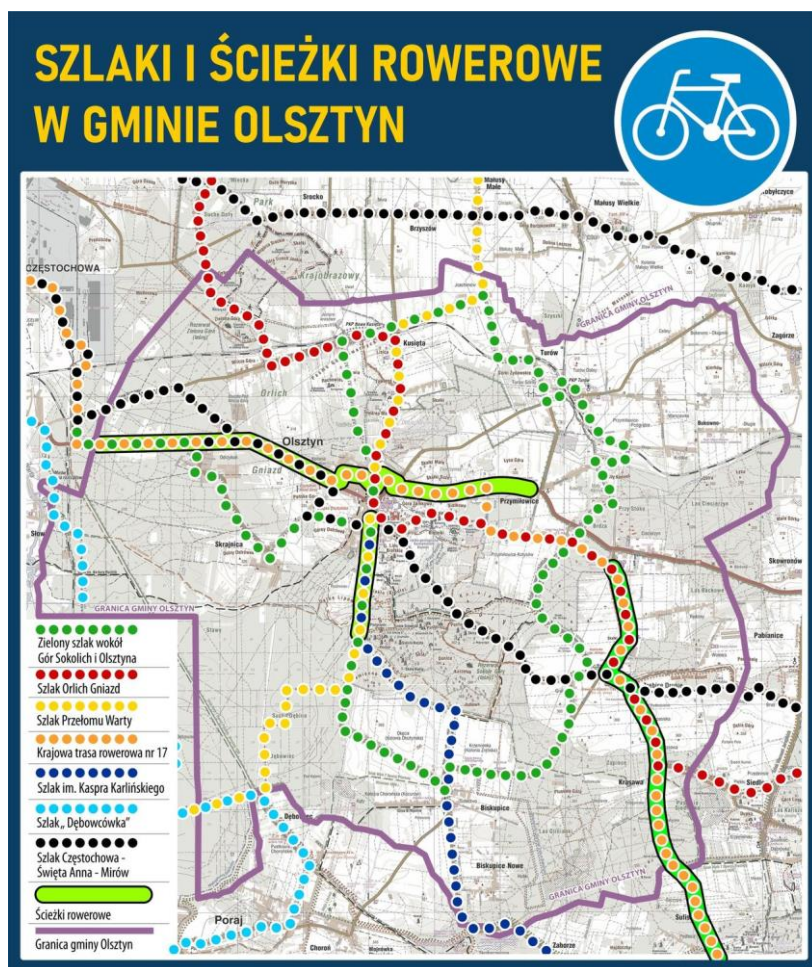
za które odpowiedzialność ponosił Referat Urbanistyki, Transportu i Utrzymania Infrastruktury, została oceniona pozytywnie,

- wydano jedną licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką na obszarze Miasta i Gminy Olsztyn,

- w grudniu 2023 r. została przeprowadzona analiza przejechanych kilometrów przez samochód służbowy UMiG - Fiat Ducato, wraz z wykorzystaniem paliwa na ten cel. W 2023 r. samochód służbowy przejechał 12 297 km, zakupiono 1133,72 litrów oleju napędowego, co dało średnie zużycie na 100 km przebiegu - 9,21 litra,

- z inicjatywy Referatu Urbanistyki, Transportu i Utrzymania Infrastruktury powstała mapa szlaków i ścieżek rowerowych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Olsztyn.

Rysunek 8. Mapa ścieżek i szlaków rowerowych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Olsztyn (stan 31.12.2023 r.)

Źródło: Opracowanie własne

- ubezpieczono mienie Miasta i Gminy Olsztyn,

- przeprowadzono analizę zużycia energii zużywanej w obiektach użyteczności publicznej wyposażonych w instalacje fotowoltaiczne. Mimo, że energia elektryczna znacznie podrożała, Urząd Miasta i Gminy Olsztyn w ubiegłym roku w porównaniu z rokiem 2021, zanotował spadek zużycia energii o 72 %. Wszystko dzięki panelom fotowoltaicznym, które zostały zamontowane jesienią 2021 r. na dziewięciu obiektach użyteczności publicznej na terenie Miasta i Gminy Olsztyn.

Panele fotowoltaiczne za urzędem Miasta i Gminy Olsztyn

Komunikacja niepubliczna do placówek oświatowych

W 2023 r. prowadzony był nadzór nad wykonywaniem usługi dowozu dzieci i młodzieży do szkół zlokalizowanych na terenie gminy Olsztyn. W ramach umów zawieranych z prywatnym przewoźnikiem liczba wozokilometrów wyniosła 10 061, a kwota którą Miasto i Gmina Olsztyn przeznaczyła na ten cel to 77 477 zł brutto. Komunikacja tzw. „gimbusem” była skomunikowana z bezpłatną komunikacją gminną, tak, aby umożliwić przesiadkę dzieciom ze Skrajnicy oraz Przymiłowic, Zrębic i Krasawy. Dodatkowo realizowany był transport osób niepełnosprawnych do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie Miasta Częstochowy. W ramach umów zawieranych z prywatnym przewoźnikiem liczba wozokilometrów wyniosła 27 298, a kwota, którą Miasto i Gmina Olsztyn przeznaczyło na ten cel to 114 960 zł brutto.

Transport osób odbywał się przy busie o pojemności 17 miejsc (w tym z miejscem na wózek inwalidzki), dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych.

Rozdział 9. Edukacja

W Mieście i Gminie Olsztyn w 2023 roku funkcjonowało 5 szkół podstawowych z 4 oddziałami przedszkolnymi oraz 1 przedszkole.

Sieć placówek oświatowych w roku szkolnym 2023/2024 obrazują tabele nr 13 i 14.

Tabela 13. Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2023/2024

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów (wg SIO stan na 30.09.2023r.)	w tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa w Olsztynie	15	293	26	39	42	38	46	43	47	12
2.	Szkoła Podstawowa w Biskupicach	3	28	11	9	8					
3.	Szkoła Podstawowa w Turowie	7	68	17	5	6	9	10	9	12	
4.	Szkoła Podstawowa w Kusiętach	7	62	12	8		5	11	6	14	6
5.	Szkoła Podstawowa w Zrębicach	8	104	14	5	15	13	20	14	12	11
	Razem	40	555	80	66	71	65	87	72	85	29

Źródło: Referat Oświaty Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

Tabela 14. Stan organizacji przedszkoli publicznych w roku szkolnym 2023/2024

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba dzieci (wg SIO stan na 30.09.2023r.)
1.	Gminne Przedszkole w Olsztynie	8	184
2.	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych w: Biskupicach, Turowie, Zrębicach i Kusiętach	7	138

Źródło: Referat Oświaty Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych

W szkołach podstawowych i przedszkolu prowadzonych przez Miasto i Gminę Olsztyn przeciętna liczba zatrudnionych w 2023 roku wyniosła 90,71 nauczycieli oraz 29,08 pracowników administracji i obsługi. Strukturę zatrudnienia nauczycieli według stopnia awansu zawodowego, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Struktura zatrudnienia nauczycieli w 2023 roku

Lp.	Jednostka	Przeciętna liczba zatrudnionych nauczycieli	w tym wg stopni awansu:		
			początkujący	mianowany	dyplomowany
1.	Szkoła Podstawowa w Olsztynie	32,46	8,82	2,93	20,71
2.	Szkoła Podstawowa w Biskupicach	7,54	4,55	0,66	2,33
3.	Szkoła Podstawowa im. Jarosława Dąbrowskiego w Zrębicach	15,40	3,67	0,33	11,40
4.	Szkoła Podstawowa w Turowie	12,92	3,12	1,50	8,30
5.	Szkoła Podstawowa w Kusiętach	10,83	1,61	0,28	8,94
6.	Gminne Przedszkole w Olsztynie	11,56	2,84	1,07	7,65
	Razem	90,71	24,61	6,77	59,33

Źródło: Referat Oświaty Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

Wyniki egzaminów

O poziomie edukacji świadczą noty końcowych egzaminów. Na tle gmin powiatu częstochowskiego nasi uczniowie wypadli dobrze. W ubiegłym roku szkolnym średni wynik z j.polskiego i j. angielskiego był wyraźnie wyższy niż w sąsiednich gminach, a matematyka była na porównywalnym poziomie. W zestawieniu z Częstochową statystyka też wygląda dobrze. Nasi uczniowie byli laureatami i finalistami olimpiad przedmiotowych na szczeblu centralnym.

Tabela 16. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Nazwa	Język polski- średni wynik %	Matematyka- średni wynik %	Język angielski- średni wynik %
1.	Szkoły podstawowe z terenu Gminy Olsztyn (Kusięta, Zrębice, Turów)	66,74	53,13	68,60
2.	SP w Olsztynie	68,84	54,29	64
3.	Szkoły podstawowe z terenu Gminy Mstów	64,81	53,39	65,76
4.	Szkoły podstawowe z terenu Gminy Poczesna	64,14	53,57	65,01

5.	Szkoły podstawowe z terenu Gminy Janów	62,91	47,76	53,80
6.	Szkoły podstawowe z terenu Gminy Kamienica Polska	58,84	53,38	62,92
7.	Szkoły podstawowe z terenu Miasta Częstochowy	67,16	56,67	69,46

Źródło: Referat Oświaty Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn

W minionym roku, szkoły proponowały uczniom spory wachlarz zajęć dodatkowych, m.in. j.angielski, zajęcia taneczne, koła szachowe, zajęcia informatyczne, zajęcia sportowe w ramach programu w-f z AWF.

Stypendia dla uczniów w zakresie nauki, kultury i sportu

W ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów z terenu Gminy Olsztyn”, w 2023 roku wypłacone zostały stypendia Burmistrza Miasta i Gminy Olsztyn w kwocie 10 000 zł.

Stypendia za wybitne osiągnięcia w roku szkolnym 2022/2023 otrzymali uczniowie:

- w zakresie nauki:
  - ✓ ze szkoły w Olsztynie
  - ✓ ze szkoły w Kusieciach
  - ✓ ze szkoły w Zrębicach
- w sporcie:
  - ✓ ze szkoły w Olsztynie
  - ✓ ze szkoły w Zrębicach
- w różnych dziedzinach kultury:
  - ✓ ze szkoły w Zrębicach.

Dowożenie dzieci do szkół.

W roku 2023 gmina organizowała dzieciom dojazd do szkół. Dowóz wykonywała firma zewnętrzna. Z transportu korzystały dzieci z Przymiłowic i Biskupic do Szkoły Podstawowej w Olsztynie.

Gmina finansowała również dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół w Częstochowie. Dowóz organizowała firma zewnętrzna. Dowożono uczniów ze Skrajnicy, Turowa, Biskupic i Olsztyna. Zwracane były również koszty dowozu rodzicom, którzy samodzielnie dowozili dzieci do szkół.

Ogółem wydatki poniesione na dowożenie uczniów do szkół w 2023 r. wyniosły 281 454,15 zł.

Rozdział 10. Promocja, kultura i sport

Olsztyn przyciąga turystów z całej Polski. Największymi atrakcjami gminy są Ruiny Zamku Królewskiego, rezerwat przyrody Sokole Góry i drewniana ruchoma szopka. Olsztyn jest miasteczkiem posiadającym dobrej jakości zaplecze turystyczne i odpowiednią infrastrukturę komunikacyjną.

Wydarzenia kulturalne

W 2023 r. zorganizowano wydarzenia, które w na stałe wpisały się do gminnego kalendarza imprez, tj:

- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – styczeń

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy

- Marszbieg i bieg ekstremalny: Jura Tor Tura – czerwiec

Jura Tor Tura

Marszbieg

- Jurajski Festiwal Sztuki i Wina – lipiec

VII Jurajski Festiwal Sztuki i Wina

- Zlot skuterów Vespa – lipiec

Vespaniały Zlot

- Jurajskie Zawody Balonowe – lipiec

Jurajskie Zawody Balonowe

- Hubertus – październik

Hubertus

- Obchody Narodowego Święta Niepodległości – listopad

11 listopada 2023 r.

oraz cztery spektakle „Obrona Olsztyna” wg Aleksandra Fredry na zamku i w olsztyńskim kościele przy współpracy z Fundacją Wspierania Kultury Gajart.

Spektakl pt. „Obrona Olsztyna” Aleksandra Fredry

W grudniu odbył się Koncert Kolęd Rodziny Pospieszalskich w hali sportowej w Olsztynie.

Koncert Kolęd Rodziny Pospieszalskich

Wydawnictwa

Biuletyn Informacyjny Gminy Olsztyn, kolportowany wśród mieszkańców, zawierający bieżące informacje o działalności gminy. Dostępny jest w klasycznej formie drukowanej oraz w wersji elektronicznej, z którą można się zapoznać na stronie internetowej.

Wystawy/Ekspozycje

Wzdłuż ulicy Kühna w Olsztynie, na płotach mieszkańców zawisła wystawa fotograficzna fotografa Grzegorza Skowronka.

Plenerowa ekspozycja rzeźb na Rynku Miejskim w Olsztynie pn. „Stalowe relikty. Kula. Z cyklu drzewa” autorstwa dr. szt. Radosława Skóry była prezentowana od maja do sierpnia.

Wystawa plenerowa „Szlakiem Geologii” Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie została zaprezentowana na ulicy Zamkowej.

Nagrody

Produkt turystyczny Częstochowy i regionu (organizowany przez Częstochowska Organizację Turystyczną) – Miasto i Gmina Olsztyn uhonorowano certyfikatem za budowę „Trasy rowerowej ze Zrębic w gminie Olsztyn do Jaroszowa w gminie Żarki”.

Dyplom Marszałka Województwa Śląskiego za zasługi dla rozwoju turystyki w regionie – w kategorii przedsięwzięcie turystyczne roku wspólnie z Gminą Żarki, Gmina Olsztyn otrzymała wyróżnienie za budowę trasy rowerowej ze Zrębic do Suliszowic.

Informacja i promocja

- prowadzenie strony internetowej gminy www.olsztyn-jurajski.pl,
- prowadzenie profili: Facebook, Instagram, YouTube,
- wdrożenie aplikacji mobilnej „Kiedy śmieci”.

GMINNY OŚRODEK KULTURY W OLSZTYNIE

W 2023 r. w Gminnym Ośrodku Kultury odbywały się następujące zajęcia stałe:

Zajęcia grupowe:

- zajęcia plastyczne dla dzieci;
- zajęcia taneczno-ruchowe dla dzieci;
- zajęcia teatralne dla dzieci i młodzieży: grupy „Całkiem nowa historia” i „Przyjaciele”
- język angielski

Zajęcia indywidualne:

- nauka gry na gitarze;
- nauka gry na keyboardzie.

Ponadto w Gminnym Ośrodku Kultury odbywały się próby i zajęcia indywidualne członków Młodzieżowej Orkiestry Dętej „Sempre”.

GOK zorganizował wystawy:

- „Rytmy” wystawa Michała Saturnina Kamińskiego

- Wystawa pokonkursowa XXI Regionalnego konkursu na najładniejszą ozdobę bibułkową „Kwiaty”;
- Wystawa akwareli Redi.Bo;
- „Jurajska jesień” wystawa fotograficzna;
- Wystawa pokonkursowa XXXVII Gminnego Konkursu Plastycznego.

Będąc współorganizatorem, odbyły się:

- 17.06.2023 r. - obchody 50-lecia lotniarstwa częstochowskiego i polskiego organizowane przez Aeroklub Częstochowski i Częstochowski Klub Seniorów Lotnictwa
- 6.12.2023 r. - spotkanie mikołajkowe zorganizowane przez sołtys Olsztyna Barbarę Krajewską w Gminnym Ośrodku Kultury
- 18.12.2023 r. - spotkanie wigilijne z inicjatywy pań z Koła Gospodyń Wiejskich "Aktywność Lokalna" w Gminnym Ośrodku Kultury.

Tabela 17. Imprezy organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie w 2023 roku

17, 24, 26 stycznia 2023 r.	Ferie z GOK-iem <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty teatralne dla dzieci • warsztaty kaligrafii • warsztaty majsterkowania
12 lutego 2023 r.	Wernisaż wystawy „Rytmy” Michała Saturnina Kamińskiego.
26 lutego 2023 r.	Koncert instrumentalny w wykonaniu uczestników zajęć indywidualnych oraz prowadzonych w ramach Orkiestry Dętej "Sempre".
15 marca 2023 r.	Warsztaty majsterkowania i murowania dla dzieci
19 marca 2023 r.	XXVIII Gminny Konkurs Recytatorski
20 kwietnia 2023 r.	Premierowy spektakl „Pchła Szachrajka”
23 kwietnia 2023 r.	Premierowy spektakl „Na strychu”
30 kwietnia 2023 r.	Wernisaż wystawy plenerowej „Stalowe relikty”
9 i 10 maja 2023 r.	Spektakl „Pchła szachrajka”
14 maja 2023 r.	XVIII Międzygminny Przegląd Zespołów Ludowych i Folklorystycznych.
28 maja 2023 r.	Koncert z okazji Dnia Matki pt. „Nad dachami Paryża”
28 maja 2023 r.	Wyniki XXI Regionalnego konkursu na tradycyjną ozdobę bibułkową „Kwiaty”
4 czerwca 2023 r.	Uroczysta Msza Święta na Miejscu Straceń
5 czerwca 2023 r.	Spektakl „Na strychu”
22 czerwca 2023 r.	Spektakl „Pchła Szachrajka”
25 czerwca 2023 r.	Rozpoczęcie wakacji z GOK-iem
2 lipca 2023 r.	XXV Jurajski Turniej Szachów Szybkich P 15
4 lipca 2023 r.	Wakacyjne warsztaty taneczne
11 lipca 2023 r.	Warsztaty teatru cieni „Baśnie i opowieści w teatrze cieni”
14-16 lipca 2023 r.	VII Jurajski Festiwal Sztuki i Wina
9 września 2023 r.	Europejskie Dni Dziedzictwa
20 września 2023 r.	Wernisaż „Hen, daleko, za mgłą”

12 października 2023 r.	Promocja albumu historycznego „Zrębice. Z dziejów parafii i miejscowości”
27 października 2023 r.	Wernisaż wystawy „Jurajska jesień”
2 listopada 2023 r.	Tradycyjna Msza Święta na Miejscu Straceń za zmarłych, połączona ze wspomnieniem ofiar II wojny światowej.
11 listopada 2023 r.	Obchody Narodowego Święta Niepodległości
1 grudnia 2023 r.	Uroczyste ogłoszenie wyników oraz gala wręczenia nagród w XXXVII Gminnym Konkursie Plastycznym "Przez zimowe okno" .
6 grudnia 2023 r.	Spotkanie z Mikołajem i uroczyste rozświetlenie choinki
31 grudnia 2023 r.	Sylwester pod gwiazdami

Źródło: Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OLSZTYNIE

Ogólny stan księgozbioru GBP w Olsztynie na dzień 31.12.2023 roku wyniósł **12737** woluminów. Największą liczbę księgozbioru stanowi literatura piękna dla dorosłych, następnie książki dla dzieci i młodzieży oraz księgozbiór popularno-naukowy z różnych dziedzin wiedzy.

Do zadań składających się na codzienną pracę biblioteki należy:

- gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych
- udostępnianie zbiorów czytelnikom
- przechowywanie i konserwacja księgozbioru
- opracowanie katalogów
- porządkowanie i ubytkowanie książek
- udostępnianie Internetu
- prowadzenie działalności informacyjno – bibliograficznej
- współpraca z instytucjami kulturalnymi i oświatowymi z terenu gminy.

Biblioteka posiada system biblioteczny SOWA, który oferuje swoim czytelnikom dostęp do następujących usług:

- dostęp do konta bibliotecznego za pośrednictwem Internetu
- sprawdzanie informacji o wypożyczonych książkach
- przeszukiwanie zawartości katalogu
- zamawianie, rezerwowanie, przedłużanie książek
- elektroniczną obsługę wypożyczeń
- poprzez katalog on-line czytelnik ma możliwość dostępu do Wolnych Lektur, które można pobrać w formacie pdf, lub jako plik mobi czy epub.

Księgozbiór jest wprowadzony w 100 %.

Od listopada 2023 roku została uruchomiona aplikacja SOWA MOBI. Aplikacja ta umożliwi czytelnikowi biblioteki, korzystanie z katalogu oraz ze swojego konta czytelnika za pomocą smartfona lub tabletu.

Aplikacja jest bezpłatna, dostępna na telefony i tablety z systemem Android oraz iOS.

Dostęp online do katalogu bibliotecznego jest możliwy ze strony internetowej www.olsztynjurajski-gbp.sowwwa.pl

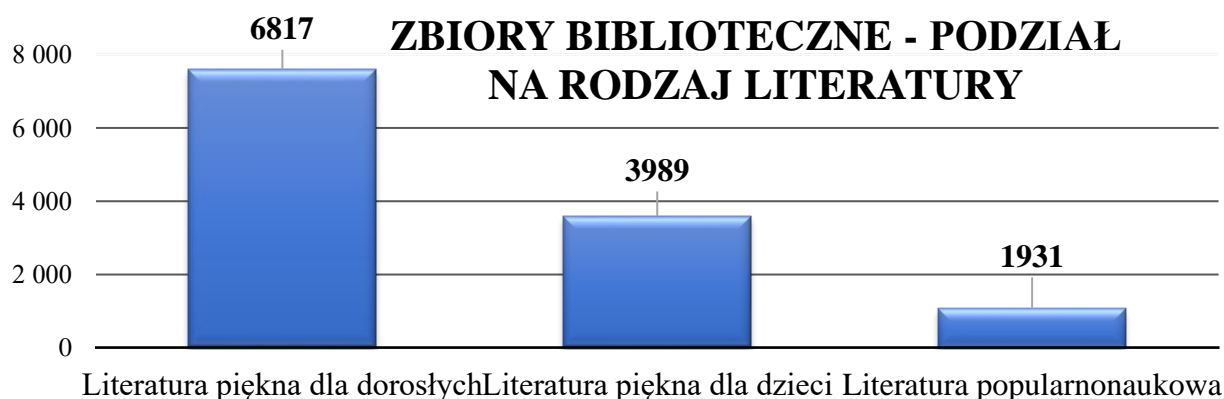
Księgozbiór GBP w Olsztynie jest na bieżąco wzbogacany i aktualizowany poprzez systematyczne zakupy ze środków budżetowych, dary od czytelników oraz dotację z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2023 roku ogółem zakupiono 466 książek, z czego 361 pozycji, na kwotę 10.104,13 zł ze środków własnych, 64 egzemplarze na kwotę 2.000 zł w ramach dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” oraz 41 książek, przekazane jako dar.

Oprócz zakupionych książek systematycznie dokonuje się selekcji księgozbioru. W 2023 roku ze zbiorów wycofano 614 woluminy, na kwotę 7.601,45 zł.

Selekcja jest konieczna w celu aktualizacji i odnowienia zbiorów bibliecznych poprzez usunięcie ze zbiorów książek zniszczonych, zaczytanych oraz zdezaktualizowanych.

Rysunek 9. Struktura książek w 2023 roku

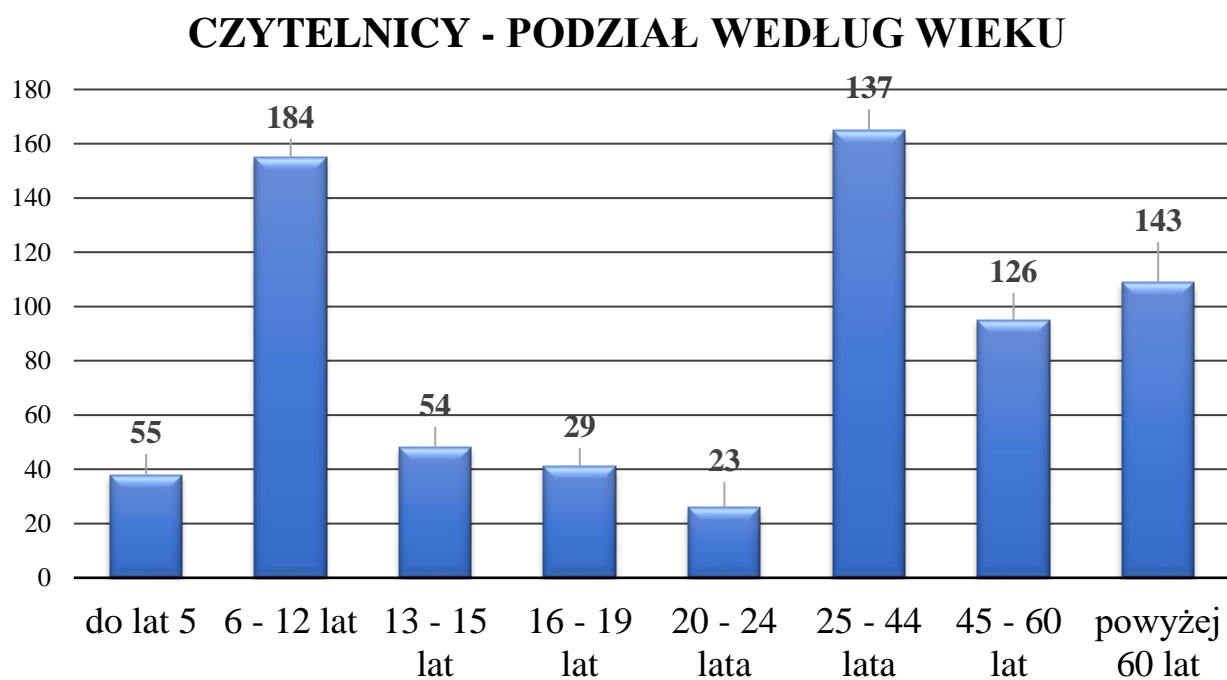

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Olsztynie

W 2023 roku zostało zarejestrowanych 751 czytelników. Nastąpił wzrost o 27 czytelników w porównaniu do roku ubiegłego.

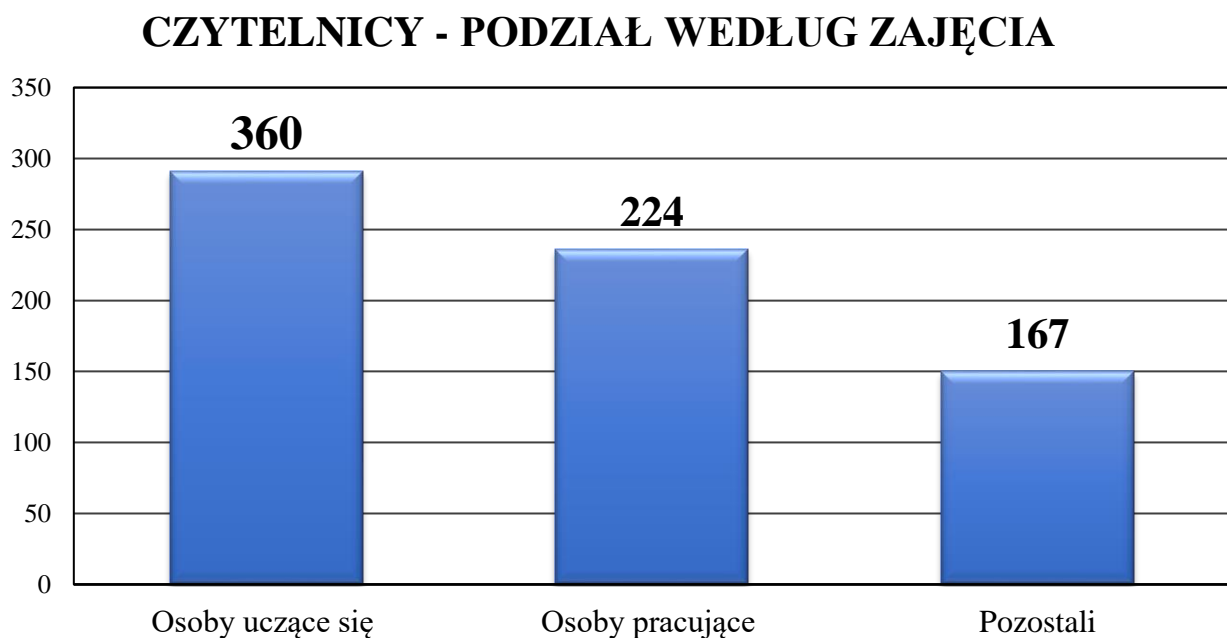

Rysunek 10. Struktura czytelników według wieku w 2023 r.

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Olsztynie

Rysunek 11. Struktura czytelników – podział według zajęcia w 2023 r.

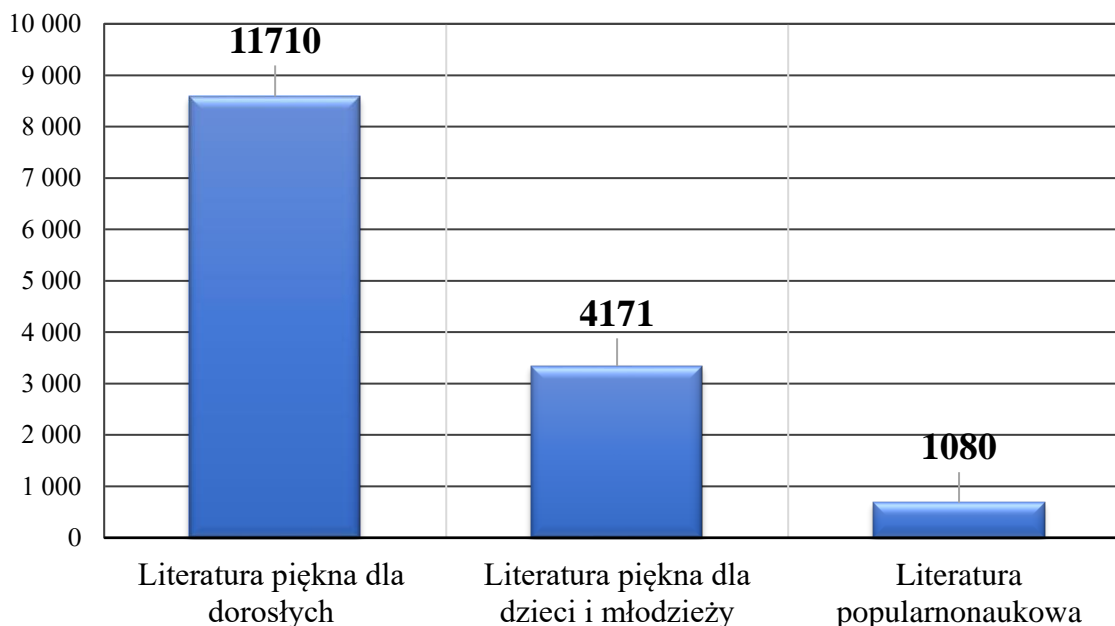
Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Olsztynie

W 2023 roku czytelnicy wypożyczyli 16 528 książek.

Nastąpił niewielki spadek liczby wypożyczeń, to jest o 433 książki mniej w stosunku do roku poprzedniego.

Rysunek 12. Wypożyczenia książek w 2023 r.

WYPOŻYCZENIA

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Olsztynie

Działalność Kulturalno-Oświatowa.

- Walentynki – 16 lutego odbyły się zajęcia dla dzieci z Gminnego Przedszkola w Olsztynie. W spotkaniu wzięły udział Słoneczka, Biedronki, Motylki oraz Pszczółki wraz z wychowawcami. Łącznie 94 dzieci.
- Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego – 23 lutego odbyły się zajęcia dla dzieci przedszkolaków z Oddziału Przedszkolnego ze Szkoły Podstawowej w Turowie.
- Światowy Dzień Poezji - 21 marca obchodzimy Światowy Dzień Poezji, była to wspaniała okazja do zapoznania się i zaprezentowania swojej twórczości przez Kluby Literackie działające na terenie Olsztyna i sąsiedniej gminy Janów. Z tej okazji 25 marca odbyło się spotkanie pn. "Poezja łączy".

To było bardzo kulturalne spotkanie, podczas którego wysłuchano wierszy autorstwa naszych artystów. Większość z nich to profesjonaliści, którzy mają na swoim koncie

liczne wystąpienia. Ale dla niektórych występujących to był swojego rodzaju debiut, przed tak licznie zgromadzoną publicznością.

Oprawę muzyczną zapewnili Monika i Kamil Cisowscy oraz Mikołaj Borkowski.

Lekcje biblioteczne:

- 3 kwietnia - ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, klasa I, pod opieką p. Doroty Piaseckiej, gościła w bibliotece. Uczniowie poznali księgozbiór oraz zasady zachowania się w bibliotece. Uczestniczyli w zajęciach czytelniczych, następnie wykonali piękne, kolorowe zakładki do książek.

Kolejne lekcje odbyły się 12 czerwca, 19 czerwca i 21 czerwca.

- Spektakl pt. „ Kto w bibliotece gości i kradnie mądrości?" – 12 maja aktorzy z krakowskiego teatru Maska, zaprezentowali bajkę promującą czytelnictwo, która opowiada o tym, że każda przeczytana książka jest prawdziwą przygodą.

Na widowni zasiadły dzieci z Gminnego Przedszkola w Olsztynie, maluchy miały okazję przekonać się o tym, że czytanie książek daje mnóstwo korzyści. Lekcja taka rozwija wyobraźnię, uczucia, wzbogaca słownictwo, pobudza kreatywność, ćwiczy koncentrację oraz dostarcza wiedzy o otaczającym nas świecie. To było bardzo udane spotkanie, podczas którego nie tylko dzieci dobrze się bawiły.

- Wykład pt "Działania Bojowe 7 Dywizji Piechoty w rejonie Częstochowy 1 - 4 IX 1939" - 14 września odbyło się spotkanie z udziałem Adama Kurusa, historyka wojskowości, pracownika Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach, podczas którego historyk wygłosił wykład pt "Działania Bojowe 7 Dywizji Piechoty w rejonie Częstochowy 1 - 4 IX 1939".

W spotkaniu wzięli udział uczniowie ze szkół podstawowych z terenu gminy Olsztyn wraz z opiekunami oraz przybyli goście. Była to bogata w informacje i slajdy obrazujące te wydarzenia, lekcja historii.

- Spektakl pt. "Na tropie afery, gdzie podziały się litery?!" 21 września, aktorzy krakowskiego teatru Maska, pokazali naszym młodym czytelnikom korzyści jakie daje nam czytanie książek. To dzięki nim trenujemy umiejętność czytania, zdobywamy wiedzę, rozbudowujemy słownictwo, dlatego warto docenić fakt, że wokół nas działają biblioteki, w których można znaleźć mnóstwo całkiem nowych, ciekawych książek a w nich niezliczone przygody.
- Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania – 29 września Gminną Bibliotekę Publiczną w Olsztynie odwiedziły przedszkolaki z grup: Skrzaty, Misiaczki, Motylki oraz Pszczółki z Gminnego Przedszkola w Olsztynie oraz oddziału

przedszkolnego ze Szkoły Podstawowej w Turowie. Łącznie 102 przedszkolaków wraz z wychowawcami opiekunami.

Wydarzenie to miało na celu zachęcenie przedszkolaków do zainteresowania się literaturą oraz promowanie czytelnictwa już od najmłodszych lat. Dzieci, na pamiątkę spotkania, otrzymały kolorowe zakładki, a pracownicy biblioteki pięknie ilustrowane albumy wykonane przez przedszkolaków.

Z funduszu sołeckiego odbyły się spotkania:

- 8 marca 2023 roku – odbyło się spotkanie z „Panem Poetą”, autorem książek dla dzieci. W spotkaniu wzięły udział dzieci z dwóch klas Pierwszych, dwóch klas Drugich i dwóch klas Trzecich, ze Szkoły Podstawowej w Olsztynie. Łącznie 104 osoby. Spotkanie odbyło się w dwóch cyklach
- 19 maja 2023 roku – odbyło się spotkanie z autorką kryminałów. Zazdrość, Gniew, Nieczystość to trzy z siedmiu grzechów głównych, które tworzą cykl mrozących krew w żyłach kryminałów, autorstwa Anny Krystaszek, gościa spotkania.

Anna Krystaszek od dzieciństwa związana jest z Olsztynem, ponieważ w Kusiętach jest jej dom rodzinny. W swoich powieściach pisze m.in. o Olsztynie, Turowie czy właśnie Kusiętach. To było bardzo udane spotkanie, podczas którego, zapełniła się sala Gok-u, w którym odbyło się spotkanie.

Z funduszu alkoholowego odbyły się spotkania:

- 21 września 2023 roku – Teatr Maska, spektakl Spektakl pt. "Na tropie afery, gdzie podziały się litery?!" w spotkaniu wzięły klasy I,II,III ze szkół podstawowych w Turowie i Zrębicach.
- 9 października 2023 roku – odbyło się spotkanie z Marcinem Brykczyńskim, autorem opowiadań i wierszy dla dzieci oraz twórcą scenariuszy, reklam telewizyjnych i radiowych.

Autor opowiedział o swojej pasji do pisania książek dla dzieci oraz o inspiracjach, które pomagają mu tworzyć ciekawe historie. Dzieci były zafascynowane opowieściami autora i chętnie zadawały pytania. Spotkanie z autorem było nie tylko okazją do poszerzania wiedzy i rozbudzania wyobraźni ale również miłości do czytania. Dzieci opuszczały salę z promiennymi uśmiechami i ogromnym zapałem do poznania nowych przygód poprzez czytanie.

- 29 listopada 2023 roku – odbyło się spotkanie z podróżnikiem, fotografem przyrody, miłośnikiem Afryki, Robertem Gondkiem, autorem książki

fotograficznej pt. "W drodze na najwyższe szczyty Afryki", e-booka "Poradnik przed podróżą do Afryki - Tanzania, Kenia" oraz prowadzącym bloga o tematyce afrykańskiej.

Podczas spotkania autor opowiedział o kilkunastu podróżach, podczas których odwiedził dwadzieścia afrykańskich krajów. Swoje opowieści wzbogacił ciekawą prezentacją multimedialną przedstawiającą krajobrazy, ludzi i zwierzęta tam żyjące.

W spotkaniu, które odbyło się w GOK-u, wzięli udział uczniowie ze Szkół Podstawowych z terenu gminy Olsztyn.

Programy i projekty.

1. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, biblioteka otrzymała kwotę 2 000 zł – na zakup nowości wydawniczych.

2. Instytut Książki – projekt Mała Książka Wielki Człowiek – akcja skierowana do dzieci w wieku przedszkolnym.

3. ACADEMICA – Centralna Wypożyczalnia Międzybiblioteczna Publikacji Naukowych – darmowa wypożyczalnia Academica umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej.

4. Dostęp do e-booków Empik Go – w ramach środków pozyskanych z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, Priorytet 1.

GMINNY OŚRODEK SPORTU I REKREACJI W OLSZTYNIE

Tabela 18. Imprezy organizowane przez Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie w 2023 roku

Imprezy sportowo rekreacyjne i turystyczne organizowane przez GOSiR Olsztyn		
Nazwa imprezy	Miejsce	Frekwencja (osoby)
Noworoczny turniej piłki nożnej	Hala sportowa	200
Bieg Nocna Wataha	Sokole Góry	150
XXV Marszobieg Jura Tortura, Jura Cross	Zamkowe Błonia	500
V Jurajskie zawody balonowe Janów- Olsztyn	Olsztyn, Janów	

III Marszobieg Terenowy Politechnika Częstochowa	Obiekty ul. Zielona 68 i 70	250
Turniej Piłki Nożnej Sokół CUP (Żaki)	Boisko ul. Zielona 70	120
Kurs Trenerski Grassroots C	Hala Orlik	45
Zajęcia sportowo - rekreacyjne dla dzieci	Hala Orlik	50
Turniej piłki nożnej halowej szkół podstawowych	Hala sportowa	80
Biegi Przełajowe	Góra Biakło	320
Turniej tenisa stołowego	Hala sportowa	50
Turniej Ambasadorów Raków Częstochowa GLKS Sokół Olsztyn	Boisko Sportowe	200
HOBBY horse	Hala sportowa	300
Piknik Rodzinny piłka nożna GLKS Sokół Olsztyn	Boisko sportowe / Orlik	200
Zawody Strażackie	Boisko sportowe	200
Międzyszkolne rozgrywki piłki nożnej Gminy Olsztyn	Hala sportowa	100
Mikołajkowy Turniej dla dzieci i młodzieży piłka nożna	Hala sportowa	150
Zgrupowanie Kadry Śląska w badmintona dzieci w wieku U-11 i U-9	Hala sportowa	50
Indywidualne Mistrzostwa Polski w Badmintona w kategorii Młodzik U-15	Hala sportowa	350
Jurajski Festiwal Badmintona dla dzieci i młodzieży w kategorii U-17,U-15,U- 11,U-9 Ogólnopolski Turniej	Hala sportowa	250
Spotkanie integracyjne - sparing ULKS Lotka - Włókniarz Częstochowa	Hala sportowa	200
Rodzinny Turniej Mikołajkowy w badmintona Rodzic + Dziecko, Rodzic + Rodzic	Hala sportowa	200

Rozgrywki III Ligi Polskiego Badmintonu ULKS "LOTKA" gmina Olsztyn	Hala sportowa	100
--	---------------	-----

Źródło: Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie

Tabela 19. Imprezy cykliczne organizowane przez Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie w 2023 roku

Imprezy cykliczne organizowane przez GOSiR w Olsztynie	
Nazwa imprezy	Miejsce
- Rozgrywki Ligi Badmintonu ULKS Lotka	Hala
- Zajęcia dzieci i młodzieży w Badmintonu	Hala
- Zajęcia dla dorosłych w Badmintonu.	Hala
- Rodzinny Turniej Mikołajkowy w Badmintonu	Hala
- Zajęcia dla dorosłych siatkówka.	Hala
- Rozgrywki Piłkarskie GLKS Sokół kl. A Junior Młodszy Trampkarz Młodszy Orlik Żak	Boisko sportowe
- Mikołajkowy Turniej dla dzieci i młodzieży piłka nożna GLKS Sokół Olsztyn	Hala
- Zajęcia dla dzieci i młodzieży GOSiR	Hala / Boisko sportowe Orlik
- Turniej Tenisa Stołowego	Hala

Źródło: Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie

Hala sportowa udostępniana jest także do prowadzenia zajęć jogi, aerobiku, tenisa stołowego oraz tańca nowoczesnego z elementami baletu dla dzieci jak również istnieje możliwość korzystania z siłowni, która została częściowo wyposażona w nowe elementy.

Celem podniesienia stanu technicznego obiektów, GOSiR z własnych środków sfinansował następujące zadania:

- Wykonano dosiew trawy profesjonalnym sprzętem oraz oprysk chwastobójczy
- Wykonana została areacja głęboka na głównej płycie boiska zielonego z kompleksowymi zabiegami rocznymi
- Utrzymanie murawy (wysiewy nawozów, koszenie trawy, itp.) również na boiskach przy ulicy Komornickiej w Kusiełach
- Wykonano przeglądy okresowo - serwisowe budynków oraz obiektów

sportowych a także urządzeń w tym pieca gazowego i sprzętów mechanicznych

- Naprawa instalacji nagrzewnic hali sportowej z wymianą zaworów
- Wymiana silnika i naciągów koszy podwieszanych
- Remont instalacji wodnej w pomieszczeniach biurowych
- Zakup wraz z wymianą grzejników w pomieszczeniach biurowych.

Celem podniesienia jakości świadczonych usług, Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji zrealizował na potrzeby administrowanych obiektów zadania jak niżej:

- Montaż czujników ruchu w szatniach i toaletach celem oszczędności zużywanej energii
- Wymiana piłkochwyków na boisku zielonym oraz na orliku
- Zakupiono ławkę z asekuracją wraz z obciążeniami na wyposażenie siłowni
- Wymieniona została nawierzchnia siłowni w tzw. puzzle gumowe antypoślizgowe, wygłuszające
- Wykonano mycie kompleksowe oszklonych powierzchni hali sportowej
- Stworzono dwustanowiskowe biuro w związku z reorganizacją kadrową
- Zakupiono meble biurowe oraz pozostałe elementy wyposażenia (niszczarka, szafa metalowa na dokumenty itp.)
- Wymieniono monitor do funkcjonującego monitoringu na hali sportowej
- W związku z realizacją sezonowego lodowiska zakupiono garaż metalowy
- Wymienione zostało pokrycie daszków na domkach drewnianych wraz z obróbkami blacharskimi
- Zmodernizowano również częściowo monitoring lodowiska z wymianą 2 kamer.

